

Això no és amor

“Cuando era niño, escuchaba a los doctores y el personal de ambulancia entrar en mi casa y decir ‘Sra. Stewart, usted tiene que haber hecho algo para provocarlo. Señora Stewart, se necesitan dos personas para crear un pleito.’ Mal. Mal. Mi madre no hizo NADA para provocarlo — y si lo hubiera hecho, la violencia NUNCA jamás es una opción que un hombre debería tomar. NUNCA”

Patrick Stewart, actor i activista

Abstract:

My investigation is based on discovering if the teenagers in Joan Oró High School could become people who mistreat others in the future. Surveys were carried out to verify my hypothesis. The population sample is 117 people from the high school: 58 are girls and 59 are boys. The indicators in my research are the characteristics abusers show. The results were surprising as most girls show some characteristics of a person who abuses other. On the other hand, boys, in general, didn't show them. As a result, I have been able to verify my hypothesis: most people, surprisingly mostly girls, have and develop some characteristics of an abuser.

Resumen:

Mi investigación se ha basado en averiguar si los adolescentes del Instituto Joan Oró podían convertirse en maltratadores en un futuro. He utilizado las encuestas para poder verificar mi hipótesis. La muestra de población ha sido 117 alumnos y alumnas de dicho instituto, de los cuales 58 eran chicas y 59 eran chicos. Los indicadores de mi investigación han sido, fundamentalmente, las características que tienden a tener los maltratadores. Los resultados fueron sorprendentes ya que la mayoría de las chicas respondían a las características de un maltratador, en cambio los chicos, en general, no. La hipótesis se ha confirmado puesto que un gran número de personas tiene y desarrolla alguna característica de maltratador.

Índex

0. Introducció.....	2
1. Què és la violència de gènere?.....	4
1.1. Tipus de violència.....	4
1.1.1. Maltracte psicològic.....	5
1.1.2. Maltracte física.....	8
1.1.3. Maltracte sexual.....	9
1.2. Cicle de la violència.....	9
1.2.1. Fase de tensió.....	9
1.2.2. Fase d'agressió.....	10
1.2.3. Fase de la "lluna de mel".....	10
1.3. Escala de la violència.....	11
1.4. La roda de poder.....	12
2. Socialització del gènere.....	12
2.1. Perfil del rol masculista.....	14
2.2. Perfil del rol femení.....	15
2.3. Debat entre allò natural i allò cultural.....	16
2.4. El procés de socialització.....	16
2.5. Els sentiments.....	17
3. Tipologies dels homes que maltracten les seves parelles.....	18
4. Característiques d'un maltractador.....	21
4.1. Característiques comportamentals.....	21
4.2. Característiques cognitives.....	24
4.3. Característiques emocionals.....	28
4.4. Característiques interaccionals.....	30
5. Per què costa trencar amb aquestes relacions?.....	32
5.1. Amor romàntic.....	32
6. Teories explicatives de la violència en parella.....	34
6.1. Teoria intergeneracional.....	34
6.2. Teoria sistèmica.....	36
6.3. Teoria de la perspectiva del gènere.....	36
6.4. Teoria psicoanalítica.....	37
6.5. Model ecològic.....	38
7. Treball de camp.....	40
7.1. Enquestes i resultats d'aquestes.....	40
8. Conclusió.....	53
9. Llistat de referències.....	56

Annexos

0. Introducció

Aquest treball de recerca tracta sobre la violència de gènere. Dins d'aquest àmbit tant extens he decidit centrar-me en esbrinar com s'esdevé un maltractador i si se'n pot esdevenir un a l'adolescència. He elegit aquest treball, perquè és un tema que està molt present en la nostra societat, no solament entre la gent adulta sinó que a la nostra edat ja es poden començar a veure casos de violència de gènere. D'altra banda, una altra raó per escollir-lo ha estat que normalment es tracta i es parla de les persones que han estat afectades però mai parlem de les persones que exerceixen la violència. La motivació més important que m'ha esperonat han sigut experiències personals que m'han mogut a saber per què una persona exerceix violència envers la seva parella, ja que mai havia entès el perquè d'aquests actes.

Al principi volia fer un treball centrat en com influeix la violència domèstica en els fills, però vaig trobar que era un treball molt difícil d'abordar, ja que és molt comprometedor preguntar i entrevistar nens que han viscut violència de gènere a casa. Per aquest motiu vaig decidir centrar-me en el tema dels maltractadors, ja que també podia tractar d'investigar una mica sobre aquesta informació. A l'inici va ser complicat acotar el tema, personalment volia parlar de tot, però amb ajuda de la meva tutora i de la tutora d'Itinera vaig poder encaminar el meu treball i realitzar la meva hipòtesi: Com s'esdevé un maltractador? Podem esbrinar si un adolescent n'esdevindrà un?

El principal objectiu que volia aconseguir realitzant aquest treball, era saber com s'esdevé un maltractador, ja que mai havia llegit sobre aquest tema i em cridava molt l'atenció. D'altra banda volia aprofundir en la violència de gènere, en els tipus de violència que es pot exercir, quina era l'escala de les agressions i quin és el cicle de la violència de gènere. Un altre objectiu era conèixer quines teories existien envers aquest problema, és a dir, quines teories explicaven perquè un maltractador agredia la seva parella. També volia entendre per què una persona exerceix la violència cap a la seva parella, ja que mai s'explica el per què. Per últim, un dels objectius clau era detectar, mitjançant enquestes, si entre els adolescents del INS Joan Oró, algun podia esdevenir un maltractador.

Per poder realitzar el meu treball he buscat una gran quantitat d'informació bibliogràfica, tot i que no n'existeix gaire sobre els maltractadors. Aquesta recerca l'he dut a terme mitjançant Internet, en biblioteques públiques i també en la premsa (basant-me sobretot en documents en pdf, llibres i articles periodístics respectivament). Uns dels llibres més importants per poder realitzar la part teòrica del meu treball ha estat *Hombres Maltratadores. Tratamiento psicológico de agresores* de Turinetti i Vicente, ja que aquest em va ser molt útil per poder realitzar el meu treball de camp. Per portar a terme aquest he seguit unes enquestes que he redactat amb els indicadors i les característiques més habituals dels maltractadors. Aquestes enquestes anònimes s'han distribuït als diferents alumnes d'aquest institut, mitjançant l'ajuda de la meva tutora del treball, per poder corroborar o refusar la meva hipòtesi. La mostra de població enquestada han estat 117 persones, de les quals 58 eren noies i 59 nois.

La part teòrica del treball l'he estructurat en sis apartats, que són necessaris per poder entendre'l. En el primer apartat podem trobar la definició de la violència i els seus aspectes bàsics, com per exemple l'escala de la violència, els tipus de violència que podem trobar en la nostra societat i per últim el seu cicle. El segon apartat tracta fonamentalment de la socialització de gènere, ja que és important constatar com als nens des de petits els hi anem imposant una sèrie de rols. Seguidament en l'apartat número tres, podem trobar les tipologies dels homes maltractadors que han anat descobrint al llarg de l'història els especialistes en aquest camp. A continuació, el quart apartat, que és un dels més importants, ja que ens parla sobre les característiques més habituals dels homes maltractadors, com ara els gelos o les conductes controladores i manipuladores que tenen. En el següent punt trobem l'amor romàntic, que intenta desmentir-nos aquestes relacions fantàstiques i duradores dels contes de fades. Per últim trobem les teories explicatives de la violència en parella que ens permetran veure com una persona pot esdevenir maltractadora, com per exemple arrel de família o de la perspectiva del gènere. Seguidament trobaran el treball de camp, amb els resultats de les meves enquestes, on tracto d'esbrinar si els adolescents del INS Joan Oró podrien esdevenir maltractadors en un futur. Seguidament hi ha l'apartat de conclusions, on explico i valoro les conclusions i el meu treball. Finalment, trobem els annexos on adjunto algun document, com per exemple l'enquesta que he realitzat i alguns articles de diari.

1. Què és la violència de gènere?

En aquest apartat procediré a definir els conceptes clau del meu treball de recerca, com per exemple: violència, violència de gènere, maltractador, etc.

Començaré per definir la paraula violència tal i com l'utilitzaré en aquest estudi. Segons Grosman, Mesterman i Adamo¹ **“ens referim a violència com a l' utilització de la força, de forma explícita o implícita, amb la finalitat d'obtenir, d'una persona o d'un grup, allò que aquestes no volen consentir lliurement.”**

En aquesta definició el que podríem destacar és que la persona vol exercir el seu poder sobre les altres persones mitjançant la violència. Aquest seria el cas de les relacions on hi ha violència de gènere, ja que aquests homes acostumen a utilitzar la violència per dominar a la dona i tenir-la sota control.

La població, en veure que normalment aquesta violència l'exercien els homes sobre les dones la va anomenar violència de gènere masculista. Segons l'Organització de les Nacions Unides podríem definir la *violència de gènere* com:

“Tot acte de violència basat en la pertinença al sexe femení, que tingui o pugui tenir com a resultat un dany o sofriment físic, sexual o psicològic per a la dona, incloent-hi les amenaces de tals actes, la coacció o la privació arbitrària de la llibertat, tant si es produeixen en la vida pública com en la privada”

Normalment, la violència de gènere s'exerceix per l'home per demostrar que ell és el que ordena i mana i que ningú pot controlar les coses més que ell, per tant es reflexa clarament la desigualtat que la dona sofreix tant en la vida en família com en la societat.

L'home, en aquest cas, seria el maltractador, però tot i així no s'exclou que en algunes situacions siguin les dones les que cometin agressions envers les seves parelles. La persona que realitza aquestes accions s'anomena maltractador i Dohmen² la defineix d'aquesta manera:

“La persona que realitza el maltracte es defineix per ser un subjecte de sexe i gènere masculí que exerceix diverses modalitats de violència: física, emocional, sexual, etc., de forma exclusiva i intencionadament sobre la persona amb la qual manté un vincle d'intimitat: la seva esposa o companya.”

1.1. Tipus de violència de gènere

Abans d'explicar quins són els tipus de violència que normalment l'home exerceix contra la dona, s'ha d'explicar que la violència pot ser de diferents tipus, ja que pot ser estructural i circumstancial, és a dir, a quines persones agredeix el maltractador.

¹ GROSMAN CP, MESTERMAN S, ADAMO MT. *Violencia en familia. La relación de pareja; aspectos sociales, psicológicos y jurídicos*. Buenos Aires: Universidad; 1989.

² DOHMEN M. *Perfil del hombre golpeador*. Buenos Aires: Paidós; 1995.

Violència estructural: segons Dohmen³ la violència estructural és la que executa l'agressor de manera permanent per tenir la seva parella sota control i, per tant, utilitza constantment la violència per resoldre els conflictes i també per mantenir el poder absolut. Dintre d'aquest tipus de violència l'autor fa dues distincions:

- **Violència estructural exclusiva:** L'exerceix l'agressor solament amb la seva parella.
- **Violència estructural generalitzada:** En canvi, en aquesta, l'agressor exerceix la violència cap a la seva parella, la seva família i amb la gent que l'envolta.

Violència circumstancial: Es tracta d'una agressió o abús que es dona en un moment donat de la relació, com per exemple una separació, etc. La violència circumstancial, a diferència de l'anterior, l'exerceix tant una dona com un home, ja que es dona en un moment de tensió. Per exemple: La dona té la idea de separar-se del seu marit, però a ell en aquell moment no li sembla bé la idea i la pega. Això significa que és en un moment puntual i no té per que repetir-ho amb la parella que tingui després.

Des de sempre, el maltracte normalment ha sigut cap a la dona. Segons Pagelow⁴ sempre ha sigut una violència física, però al llarg del temps ens hem adonat que la violència abraça molts altres tipus, com per exemple la violència psicològica o econòmica. Abans tendíem a dir que la violència de gènere només es donava quan l'home agredia físicament la dona, però amb el pas del temps moltes persones comencen a veure que la violència psicològica és molt freqüent en les parelles i s'acostuma a començar per aquest tipus d'abús.

1.1.1. Maltracte psicològic

El maltracte psicològic es caracteritza per utilitzar les paraules de manera violenta amb la intenció de dominar la dona. La intenció del maltractador que utilitza aquest tipus d'abús és baixar l'autoestima de la seva parella, perquè aquesta es torni completament dependent d'ell. A vegades, com hem dit abans, aquesta violència psicològica no es pot detectar i la dona continua sense adonar-se fins al moment de l'agressió.

Un maltractador comença aquest abús a l'inici de la relació i moltes vegades durant la seducció. Això pot sonar estrany, però l'home maltractador té tendència a fer-ho, fent creure que està pendent de la dona, però en realitat la vol tenir controlada. Les dones no acostumem a veure-ho això com un abús sinó com una demostració d'amor i moltes vegades aquest és el problema. Normalment aquestes agressions psicològiques poden deixar seqüeles en la dona i fer que caiguin en mans d'un altre maltractador⁵.

Per tal que el maltractador aconseguixi acabar amb l'autoestima i per tant aconseguir que la parella es senti inútil i dependent, utilitza diferents tipus d'abús psicològic:

³ DOHMEN M. (Op. Cit)

⁴ PAGELOW M. *Woman-battering: victims and their experience*. Beverly Hills, CA: Sage; 1981.

⁵ EL PAÍS, 15 de Novembre del 2013 (v.annex)

- **Abús emocional:** Amb aquest abús el que vol fer el maltractador és fer sentir inferior la seva dona i per aconseguir-ho critica la seva manera de pensar i de vestir. L'home ataca la seva parella en els seus punts febles per tal que la dona es torni dependent i dubti fins i tot de la seva manera d'entendre el món. La tàctica més utilitzada pels maltractadors és el xantatge emocional, com explica en el exemple del llibre *“Hombres maltratadores tratamiento psicológico de agresores”*⁶ on un pacient diu:

“Si quieres salir, sal, no importa, yo me quedo aquí. Quería comentarte un problema que tengo, però no importa, sal y diviértete, yo veré lo que hago solo... No hice planes porque creía que querías estar conmigo, però si tienes otros planes no importa...”

Aquest tipus de xantatge provoca inseguretat en la dona i per tant la torna més dèbil. Normalment aquestes no detecten aquest abús, ja que per costum ho poden trobar com una cosa normal i per tant no adonar-se'n. L'home la infravalora fins al punt de no creure res del que diu ni del que fa i per aquest motiu la dona dubta dels seus pensaments i creu que tot el que fa està malament. Sovint quan l'home veu que no pot dominar la dona mitjançant l'abús emocional, canvia la seva estratègia i utilitza l'abús verbal.

- **Abús verbal:** Segons Ramírez⁷ l'abús verbal adopta 3 formes: la cosificació, la denigració i l'amenaça. La primera ve donada quan l'home utilitza la dona com un objecte. Després comença a denigrar-la, que és quan l'home no dóna cap sentit ni cap importància a les paraules de la seva parella, mitjançant les crítiques o els judicis i fins i tot afirmant que no té cap capacitat o virtut. Per últim, tenim l'amenaça, que fa referència a quan la dona no fa el que l'agressor vol que faci. Llavors, l'home amenaça la seva parella verbalment dient-li que l'agredirà sinó fa el que ell vol. Ho podem veure en el següent exemple:

*“ Yo le hablo y le explico como tiene que hacer las cosas, però no aprende o no sé si lo hace a propósito, porque hace todo al revés ”*⁸

- **Abús espacial i social:** Aquest tipus d'abús comença normalment de manera indirecta, per tal que la parella es senti cada cop més culpable. Es basa normalment en separar a la dona dels seus amics i familiars i fer que a més a més no tingui intimitat, ja que l'home desconfia de tot el que fa la dona. Al principi, l'home comença separant la parella dels amics i la família mitjançant el xantatge emocional, i fins i tot classificant aquestes amistats d'inútils i de pèrdues de

⁶ TURINETTO AQ, VICENTE PC. *Hombres Maltratadores. Tratamiento psicológico de agresores.* Pàgina 99. Madrid: Acebo; 2008.

⁷ RAMÍREZ FA. *Violencia masculina en el hogar.* México: Pax México; 2000

⁸ TURINETTO AQ, VICENTE PC. (*Op. Cit.*)

temps. Un cop la parella s'ha quedat sola, l'home l'acompanya a tot arreu i la controla en tot moment, perquè no tingui un moment d'intimitat. L'agressor sempre separa la seva parella del seu entorn, ja que aquests poden opinar sobre la relació i per tant la parella es podria adonar del mal que li provoca i abandonar-lo. Els agressors no acostumen a portar aquests tipus d'abús de manera directa sinó que ho fan de manera indirecta, com per exemple les mirades o els comentaris.

- **Abús econòmic:** Una altra manera d'abusar de la parella és mitjançant la violència econòmica. Aquest tipus de violència es basa en el fet que l'home es queda amb els diners o el sou de la seva parella per tal que aquesta no tingui independència. Normalment decideix que la parella no tingui feina, però també ho fan de manera indirecta. Al principi ho realitzen de manera dissimulada i amb mirades de desaprovació fins al moment en què la dona es sent incòmoda i decideix deixar la feina. A vegades permeten que la seva parella treballi fins que es casen o tenen el primer fill, ja que a partir d'aleshores ha d'estar pendent de la casa. Algun cop concedeixen que la dona tingui feina però amb la condició que entreguin el sou al marit. A més a més de deixar la dona sense independència econòmica l'home li controla les despeses. De manera excepcional, l'home permet que la parella treballi i es quedi amb el sou, però llavors critica tot el que fa amb els diners. Citem un altre exemple⁹

“Ella debería pensar que con su trabajo no alcanza para nada y además lo hace mal, siempre le digo que le pida un aumento a su jefe y que la deje salir antes para cuidar a sus hijos”. En el mateix llibre podem trobar un altre exemple que diu: *“No creo que ella trabaje por gusto, yo creo que ella debería pensar en sus niños”.*

Les agressions més habituals que exerceix un maltractador envers la seva dona dintre de l'àmbit psicològic, són les que ens cita l'Ajuntament de Rubí en un tríptic sobre la violència de gènere¹⁰:

- Insults, anomenar-la amb sobrenoms o adjectius degradants.
- Amenaces (de mort, emportar-se els nens, fer-la fora, etc.).
- Criticar i trobar defectes en tot el que fa o diu.
- Obligar-la a fer coses sota amenaces.
- Torturar-la mostrant-li com castiga o maltracta les seves criatures.
- Terroritzar-la dient-li el que pensa fer amb ella i/o els seus fills/es.

⁹ Ibid

¹⁰ Tríptic Dona Ajuntament de Rubí. Què saps sobre la violència de gènere?

- Escridassar-la i donar-li ordres.
- Humiliacions, burles o bromes feridores.
- Humiliar-la o avergonyir-la davant d'altres persones.

1.1.2. Maltracte físic

El maltracte físic és qualsevol agressió no accidental que pot provocar un dany físic al cos de la dona, com ara blaus, ferides, bufetades, etc. Aquest tipus de maltracte es dona quan el home es veu incapaç de dominar la dona mitjançant les seves paraules i per tant utilitza la violència. És un tipus de violència directa i que es pot observar moltes vegades en el cos de la dona. Les dones acostumen a adonar-se que viuen amb un maltractador quan són agredides per ell i és llavors quan volen deixar la relació, però moltes vegades és massa tard. Primer l'home acostuma a començar per destruir coses de valor per a la dona i així aconsegueix ficar-li la por dins el cos. Després, si la dona encara es nega a fer-li cas, continua amb baralles i agressions que poden causar la mort.

Aquest maltracte, a més a més de ser un maltracte físic, provoca a la dona un maltracte psicològic, del qual costa molt recuperar-se, ja que comporta una destrucció total de l'autoestima i de la seva persona. A més a més, normalment aquestes dones es veuen incapaces de deixar aquestes relacions per por a les reaccions de la societat, la família i sobretot les del seu marit. Els homes no accepten la separació i això fa que s'enfadin i que agredeixin de nou a la seves dones, ja que tenen un brutal temor a ser abandonats per elles.

Dintre d'aquest grup podríem trobar un altre tipus de violència, però que seria el control del cos i del moviment. Aquesta modalitat s'anomena així ja que el home controla la manera de vestir i els llocs que freqüenta la seva dona fins al punt de prohibir-li que es vesteixi d'una manera determinada o que vagi a donar una volta. Si la dona no li fa cas, això provocarà una forta discussió que pot acabar amb agressió.

Les principals agressions físiques que podem trobar en aquest apartat consisteixen en agressions molt dures envers el cos de la dona, ja que es produeixen quan l'home ha acumulat una certa tensió dins del seu cos. Les agressions més importants serien les següents¹¹:

- Cops de puny i de peu.
- Retorçar o pessigar fort.
- Intent d'estrangulació o d'asfíxia.
- Estirar o arrossegar dels cabells.

¹¹ Ibid

- Provocar cremades amb combustibles o amb objectes calents.
- Embrutar el cos de la dona.
- Tallar-la, ferir-la o punxar-la amb ganivets o altres objectes.
- Llançar objectes contra el cos o pegar-li amb ells.
- Immobilitzar-la contra la paret, els mobles o el terra.
- Tancar-la a la cambra de bany o al dormitori, deixant-la a les fosques.
- Apropar-se de manera intimidadora, acusar-la amb el dit davant els ulls.
- Donar-li empentes o sacsejar-la.

1.1.3. Maltracte sexual

El maltracte sexual es caracteritza bàsicament per qualsevol contacte sexual no desitjat. Les crítiques o els insults cap a la sexualitat femenina fins i tot a les violacions les podem considerar com abusos sexuals, ja que discriminen la sexualitat femenina. El cas de la violació, però, és diferent, és un abús sexual perquè porten a cap un contacte sexual que la dona no vol. Normalment, quan la dona ja ha sofert els dos tipus de violència anteriors, l'home agredirà la dona sexualment, ja que la dona estarà totalment dèbil i indefensa. Portarà a terme una certa resistència, però per por, es deixarà fer l'acte sexual.

El maltracte sexual torna a ser una repetició de tots els tipus de maltractes. La manera de portar a terme el maltracte és una altra però l'objectiu és el mateix, dominar la dona. A la dona això li provoca un malestar tant psicològic com físic, ja que l'humilia, l'avergonyeix i la fa sentir indefensa.

1.2. Cicle de la violència

Des de sempre els maltractadors han portat a terme les seves agressions d'una manera cíclica i no d'una manera continua. Aquests cicles no tenen un temps assignat, sinó que s'inicien en el moment en què el maltractador té la necessitat de fer-ho, ja que normalment acostumen a obsessionar-se, i d'aquesta manera creix la seva ira i fúria interior. Aquests acostumen a portar una mena de patró que podem dividir en tres fases: fase d'acumulació de tensió, fase de l'esclat de la violència i, per últim, fase de la "lluna de mel" o de manipulació emocional.

Fase d'acumulació de tensió

Com diu Eleonore Walker¹², en aquesta fase succeeixen una sèrie d'episodis que provoquen que el home augmenti la seva ansietat i hostilitat. Aquesta sèrie d'episodis provoquen que el home se senti dèbil i no sàpiga com reaccionar davant d'una situació amb la parella. L'home es posa nerviós i rígid i comença a

¹² WALKER E. *The battered woman*. New York: Harper and Row Publishers; 1979

distanciar-se, pensant en allò succeït, i acaba donant-li la culpa de tot a la dona. L'home cada vegada està més nerviós i augmenten les seves pors i temors de què la seva parella l'abandonarà.

Fase de l'esclat de la violència

És la fase més curta. En el moment en què l'home està suficientment irritat, al mínim comentari que la dona i l'home s'ho prengui com una provocació s'iniciarà la violència física. La violència serà la mateixa, encara que la dona actuï d'una manera o d'una altra. L'home, com té la característica de tenir una doble cara, portarà a terme el maltracte en un lloc on no el puguin veure. Tot i que estigui molt irritat esperarà arribar a un lloc tranquil.

Fase de la “lluna de mel” o de manipulació emocional.

En aquesta fase l'home demana perdó a la seva parella per allò succeït, ja que sap que ha anat massa lluny i té por que la dona l'abandoni. Promet a la dona que no ho tornarà a fer i que l'ha d'ajudar per a què ell pugui canviar. Tot i així, hi ha vegades que l'home tendeix a negar-ho tot i afirma que els hematomes i marques que té la dona són perquè s'ha caigut o colpejat amb alguna cosa.

En l'inici d'una relació, el cicle de la violència és molt més breu i intens, ja que la relació en aquest moment s'està consolidant i l'home tindrà molta més cura a l'hora d'actuar, ja que la dona es pot cansar i deixar la relació. Per una altra part, la fase de la “lluna de mel” és molt més intensa, ja que l'home demana perdó d'una manera més delicada i atenta.

En el moment en què la relació ja està consolidada i pel mateix motiu és estable, el cicle de la violència passarà a tenir molta més intensitat i serà més durador, ja que la muller té uns sentiments molt més forts i per tant serà més complicat que deixi la relació. En canvi l'home s'aprofita d'això per dominar i amenaçar la dona amb molta més violència.

Imatge extreta de: Mapsicología, 2013

1.3. L'escala de la violència

L'escala de la violència és un mecanisme que utilitzen els experts per poder detectar en quina situació d'agressió es poden trobar les dones. Aquesta escala va de major a menor probabilitat de violència, ja que segueixen els cicles esmentats amb anterioritat. La primera agressió que l'home pot exercir a la seva parella, seria l'agressió psicològica. Aquestes normalment ja l'inicien des del començament de la relació i, a més a més, són les que es realitzen amb més facilitat. En segon lloc trobaríem les agressions verbals, ja que l'home les porta a cap per reduir la confiança de la seva parella. Després apareixen les agressions físiques, que normalment són donades en un moment de tensió o quan la dona no fa cas. Per últim en l'escala de la violència podem trobar les morts violentes, que en els últims anys són massa freqüents.

Imatge extreta de: Vida y familia de la mujer, 2012

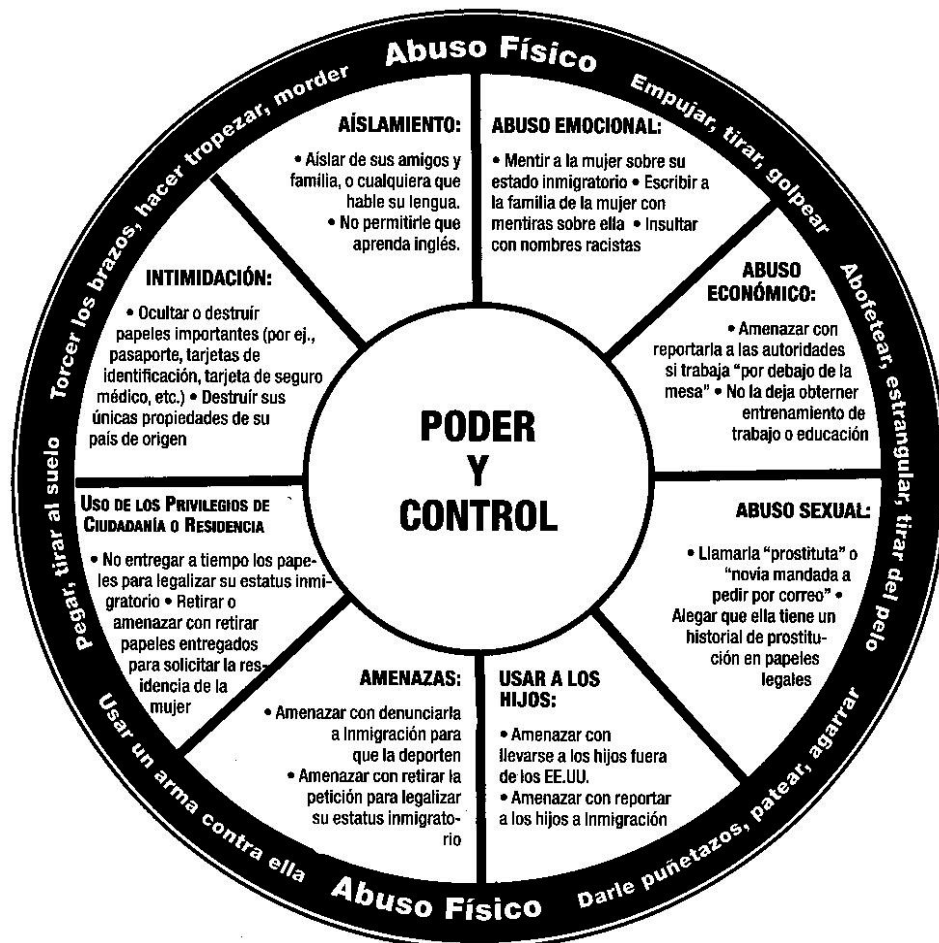
Aquestes agressions augmenten de manera progressiva. Normalment no es compleixen tots els tipus de violència, ja que en alguns casos no arriben més lluny de les agressions verbals o físiques. Mitjançant aquesta escala els especialistes detecten en quina posició es troba la dona i per tant poden aplicar el que ells creguin necessari.

Els experts l'utilitzen molt amb els adolescents amb l'objectiu de què es puguin adonar en el nivell d'"amor" que es troben. Moltes vegades trobem que noies adolescents pateixen violència de gènere en gran extrem, com per exemple el cas de la noia de Tàrraga a l'octubre d'aquest any, que va ser apunyalada fins a la mort¹³. Aquestes noies troben normal la violència psicològica o verbal que reben, ja que en cada una de les agressions es perden a causa de l'enamorament.

¹³LA VANGUARDIA, 3 d'Octubre del 2013 (V. Annex)

1.4. La roda de poder i control

La roda de poder i control va ser dissenyada per *Domestic Abuse Intervention Project*. S'utilitza per a detectar ràpidament les accions que porta a terme l'home envers la dona. Aquesta roda va sorgir d'unes enquestes i entrevistes que es van fer a la gent que havia patit violència de gènere i a homes maltractadors. Les enquestes i entrevistes consistien en preguntar a les dones de quina manera se sentien controlades. En canvi, als homes, els van preguntar com exercien el control sobre les víctimes. En aquesta roda el que podem veure és que l'home és aquell qui té el poder dintre de la relació i per tant dur a terme una sèrie d'agressions per tenir el control total de la seva víctima, mitjançant coses que li poden provocar molt mal, com ara la manipulació de les filles i fills.

Imatge extreta de: A woman's place, 2012

2. Socialització de gènere

Per poder entendre la socialització de gènere hem de definir dos conceptes claus. Primer de tot el terme *sexe*, que segons el document *Los hombres, la igualdad y las nuevas*

*masculinidades*¹⁴, és una categoria biològica que tenim les persones, que ens permet saber si parlem d'homes o dones i que no varia segons la cultura ni el temps.

D'altra banda, tenim el terme *gènere*, una categoria social i cultural, que defineix el paper que ha desenvolupar l'home i la dona en la societat. Això fa que cada persona tingui una sèrie de valors i no uns altres, apresos durant la infància i que per tant podem modificar amb el pas del temps, tot i que és molt difícil. La qual cosa, el gènere ens explica quines són les desigualtats entre homes i dones en la nostra societat, desigualtats segons la cultura i el temps.

Durant molts anys, el masclisme ha imperat de manera exagerada en la nostra societat, ja que sempre hem estat condicionats per uns rols sexistes. El gènere es basa en una sèrie de factors biològics que determinen el nostre sexe i a partir d'aquí la societat espera que segons el sexe amb què neixi el nadó aquest porti a terme un paper determinat. Sempre hem esperat coses diferents dels homes i de les dones perquè no són iguals, però tot i així els dos sexes han de tenir els mateixos drets i oportunitats.

La societat sempre ha catalogat a la població segons la raça, el sexe, etc. En aquest cas la gent s'ha basat sempre en diferenciar entre allò masculí i allò femení segons el seu sexe, independentment de com es comportés l'individu. En la següent taula podem veure com avui dia encara critiquem els comportaments, segons ens referim nois o noies, entenem clarament com són els estereotips de gènere:

Cuando alguien se comporta así	Si es niña se dice que es...	Si es niño se dice que es...
Activa	Nerviosa	Inquieto
Insistente	Terca	Tenaz
Sensible	Delicada	Afeminado
Desenvuelta	Grosera	Seguro de sí mismo
Desinhibida	Pícaro	Simpático
Obediente	Dócil	Débil
Temperamental	Histérica	Apasionado
Audaz	Impulsiva, actúa sin pensar	Valiente
Introvertida	Tímida	Piensa bien las cosas
Curiosa	Preguntona, cotilla	Inteligente
Prudente	Juiciosa	Cobarde
Si no comparte	Egoísta	Defiende lo suyo
Si no se somete	Agresiva	Fuerte
Si cambia de opinión	Caprichosa, voluble	Capaz de reconocer sus errores

Tabla tomada de: Vázquez, Norma. El ABC del género. Asociación Equipo Maíz.

Durant molt de temps, la dona ha sofert molta discriminació per part dels homes, ja que el rol masclista, que segueixen la majoria d'ells, els hi cedeix el poder per tenir la

¹⁴ INSTITUT BASC DE LA DONA. *Los hombres, la igualdad y las nuevas masculinidades*.

màxima autoritat davant la dona. A mesura que passa el temps aquesta discriminació ha anat disminuint, ja que moltes dones es van rebel·lar contra aquests rols perquè elles també són éssers vius i han de tenir els mateixos drets que els homes. Tot i així, actualment, continuem tenint problemes d'aquest tipus, ja que moltes persones, sobretot homes, continuen pensant que la dona ha de ser submisa. Un exemple molt clar el trobem en un llibre que van publicar ara fa poc i que es titula *Cásate y sé sumisa*, de la periodista italiana Constanza Miriano, que aconsella seguir les ordres del marit per ser una bona esposa.

Aquest poder per poder dominar la dona, ha desencadenat un model denominat model tradicional i que adopta un rol masculí on predominin els valors de poder, força, exigència, competència i rivalitat. Per tant, perquè un home sigui un bon mascle ha de seguir aquests valors, en els quals està totalment prohibit deixar-se portar pel sentiment, ja que això és cosa de noies. La societat espera que tots els homes siguin d'aquesta manera, ja que estem educats en una societat amarada de rols masculistes, tant pels mitjans de comunicació, com a l'escola o a casa.

2.1. Perfil del rol masculista

Als homes, des de molt petits, se'ls ha imposat una sèrie de valors que han de seguir per no traïr el seu sexe, ja que la societat sempre ha esperat un paper determinat d'ells. Segons Antonio Gargía Domínguez¹⁵, el mascle sempre ha de ser fort i dominant davant de qualsevol situació i no pot mostrar mai debilitat, ja que aquest valor és un dels quals se'ls ha imposat a les noies. Per a ells la masculinitat és com la pertinença a un grup, en el qual has de demostrar que tens aquests valors. Si no els demostres se suposa que no pertany al grup masculí i que per tant, per a ells, ets d'una espècie diferent, com per exemple els homosexuals, que han sofert i sofreixen molta discriminació al llarg de tota la història i en l'actualitat. A més a més, l'home es veu en continua lluita amb ell mateix i amb altres persones del seu mateix sexe perquè els nois sempre volen ser els millors, tant amb ells mateixos com amb els altres i per tant tenen aquest sentiment de competitivitat i rivalitat.

D'altra banda, tenim l'home en l'àmbit matrimonial i amb les dones, ja que històricament aquests sempre han vist la dona com un ésser inferior a ells, que té l'obligació de cuidar-los i respectar-los. En el moment en què la dona no segueix aquestes obligacions que ordena l'home és agredida físicament, ja que tenen total autoritat. Ell té a la dona com un objecte que els ha de servir, ha de fer les feines de la casa i donar-los plaer. En canvi, l'home fa la feina fora de l'àmbit familiar i a dins d'aquest té el paper de protector i autoritat.

Aquest és el model que s'ha seguit durant milers d'anys, ja que actualment anem evolucionant, però tot i així, segons el mateix autor, el 80% ha après a socialitzar-se

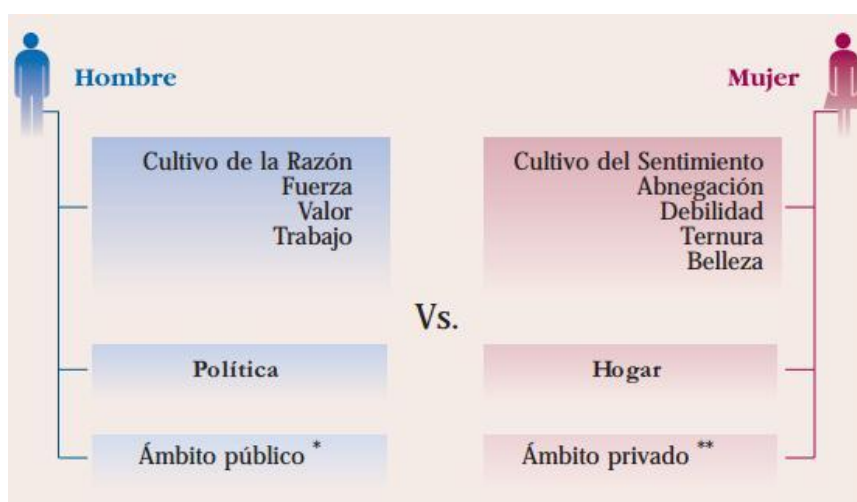
¹⁵ GARCÍA DOMÍNGUEZ A. *La influencia de la cultura machista en la violencia de género*. Asociación de hombres por la igualdad de género

però no ha desenvolupat interiorment un sentiment d'igualtat entre els homes i les dones.

2.2. Perfil del rol femení

Les dones, com hem vist, durant molts anys han sofert agressions i insults injustos i immerescuts per part dels homes, ja que aquests creien que una dona era un ésser inferior al qual se'l podia tractar de manera agressiva si no seguia les seves ordres.

El rol femení tradicional es caracteritza per estar centrat totalment en un àmbit privat. A elles la societat els ha imposat una sèrie de valors que és basen en la debilitat, la tristesa, la submissió, la sensibilitat a les necessitats alienes, la capacitat de comprensió, la tendresa, etc. No solament la societat els ha imposat això, sinó que durant molt de temps han hagut de treballar en la llar, ja que s'havien de centrar en la cura del membres de la família i a més a més estar pendent de les feines de la llar.

Grafica tomada del: ABC de género de la Administración Pública. Instituto Nacional de las Mujeres

Fins fa molt poc temps, la dona continuava sotmesa al treball de la llar i no podia treballar en un àmbit exterior; això comportava una dependència econòmica de l'home total, el que feia alhora que aquest es considerés més poderós. Actualment hem evolucionat molt, ja que la dona ja pot treballar en el que vulgui, tot i que encara molts oficis no estan molt acceptats perquè els facin les dones, com per exemple el de camionera o científica.

És per aquest motiu que hem de continuar evolucionant fins al moment en què no trobem aquests tipus de desigualtats en la societat, ja que tots hem de poder tenir els mateixos drets i oportunitats, és a dir, aconseguir un país en igualtat entre homes i dones.

2.3. El debat entre allò natural i allò cultural.

Segons Antonio García Domínguez, els homes han pensat des de sempre que són així per naturalesa, no pensen en cap moment que això depengui d'uns condicionants socials que fan que siguin així, sinó que miren enrere i veuen que sempre han sigut així. Per aquest motiu pensen que les dones estan intentant canviar allò que és natural per a ells, és a dir, intervenir en la manera que tenen els homes de tractar les seves dones.

Per què els homes pensen d'aquesta manera? Es donen tres factors fonamentals:

- Primer de tot perquè els nens comencen a veure la socialització de gènere des del primer dia de vida. Això causa que tota la població s'hagi desenvolupat amb aquests rols masculistes des de ben petits. Tot i així, com és una cosa que aprenem a mesura que passa el temps també es pot modificar de manera que quan siguem grans ja no creiem en aquest model sexista tradicional.
- El procés de socialització sempre ens arriba de les persones més properes a nosaltres, és a dir, la família. Quan som petits som capaços de fer tot allò que sigui necessari per a tenir l'aprovació i admiració dels nostres pares, per tant complirem totes les seves expectatives, com per exemple, si el pare no vol que plorem no plorarem i serem forts perquè estigui orgullós de nosaltres.
- Aquest procés provoca la immaduresa quan ets gran, ja que moltes vegades els nens quan creixen prefereixen quedar-se en aquells patrons que se'ls hi havia inculcat de petits que tenir valor i enfrontar-se als problemes.

És cert que la naturalesa ha dotat als homes i les dones amb diferents condicions físiques. A l'home l'ha dotat amb força, però això no vol dir que es pugui utilitzar d'aquesta manera tant brutal com l'utilitzen alguns, ja que tots som éssers vius i ens hem de respectar, ja que ningú és més que els altres.

2.3. El Procés de socialització

El missatge que sempre se li ha inculcat al home des de molt petit és que ha de ser fort, que les coses que vol o necessita les aconsegueix mitjançant la força i per últim que ha de complir aquestes expectatives, sinó no estarà considerat com un veritable mascle.

Aquesta idea la transmeten normalment els pares o la família, moltes vegades sense adonar-se, ja que avui dia ja tenim molt assimilats aquests rols. Actualment, com ens arriba molta informació a través dels mitjans de comunicació, els nens aprenen moltes coses a partir d'aquests, ja que tant les joguines, com els anuncis, etc. són molt sexistes.

Com totes les persones volem estar sempre adaptades socialment, molts dels joves segueixen aquest tipus de missatges, afegint que la dona no significa res per a la societat que només serveix per cuidar els altres i per donar plaer, que ells són els dominants i qui no compleixi aquestes regles no podrà formar part d'aquest grup imaginari dels mascles.

Si es comporten d'aquesta manera aconseguiran els béns que obté l'home per acceptar aquesta cultura masclista: el respecte per part de les dones, ser dominant, tenir poder, seguretat i sobretot tenir èxit social.

Les conseqüències d'aquesta cultura masclista les sofrim tothom, però les dones són les que pitjor ho passen ja que els homes tenen una certa ràbia envers els canvis que ha aconseguit aplicar la dona en la nostra societat. Tant mateix, ells també pateixen sèries conseqüències, com per exemple una baixa autoestima i unes baixes habilitats per comunicar-se.

En l'actualitat, aquest masclisme tant exagerat com el dels anys 50 ja no existeix amb tanta intensitat, és a dir, ja no pretén tenir el control total de la dona sinó que es mostra com un masclisme en contra de l'avenç de les dones, ja que ells, amb aquestes millores per a les dones, es senten més dèbils.

2.4. Els sentiments

Des de molt petits, com he dit abans, ens han inculcat una sèrie de valors i sentiments, i d'aquesta manera als homes els han prohibit tenir sentiments, ja que es totalment incompatible amb la força i la seguretat que han de mostrar ells mateixos. Sempre han catalogat a les noies de ser sensibles i de desenvolupar unes vides emocionals molt diferents a les dels homes, ja que des de petits a les noies les han tractat amb més tendresa que als nois.

En un experiment que van portar a terme als EUA que consistia en vestir als recent nascuts, tant els nois com les noies, de color rosa i blau, per veure la reaccions que tenien els familiars al veure el nen o nena, ja que no sabien a quin sexe pertanyia, van poder observar que les persones que agafaven els nadons vestits de color rosa, pensant-se que eren noies, les tractaven amb més tendresa i amor. En canvi els familiars que agafaven els nadons vestits de color blau, pensant-se que eren nois, els tractaven amb més força i amb poc sentiment.

D'aquesta manera podem veure que al principi de la infantesa als nois se'ls comença a educar per a ser més forts, ja que han de poder afrontar totes les situacions complicades que tinguin a la vida i que, segons el model tradicional, no poden estar lligats amb els sentiments. Per aquest motiu, molts dels homes acostumen a no desenvolupar els seus sentiments, ja que és una cosa que no se'ls hi ha ensenyat, cosa que a les dones sí.

Antonio García Domínguez ens cita una frase del llibre *Inteligencia Emocional* escrit per Goleman que ens descriu el que passa posteriorment amb aquestes emocions dels nens i les nenes:

“Durante todo este período, las lecciones emocionales recibidas por los niños y las niñas son muy diferentes. A excepción del enfado, los padres hablan más de las emociones con sus hijas que con sus hijos y es por esto que las niñas disponen de más información sobre el mundo emocional.”

Els nens, al no desenvolupar les seves emocions per culpa d'aquest model tradicional, que els obliga a ser forts en tot moment, reprimeixen els seus sentiments i mostren a l'exterior només la seva cara forta, que acaba causant greus problemes, ja que s'ho acaben creient. Aquest model tradicional és molt exigent amb els homes, ja que els obliga a deixar de banda els sentiments perquè han de ser molt forts.

La força i la valentia no són dolentes, ja que durant molt de temps han ajudat l'home a poder sobreviure, però tot canvia quan s'utilitza la força per maltractar la parella, perquè aquesta no fa el que un vol. Com els homes no poden identificar els seus sentiments perquè no se'ls hi ha ensenyat i són signe de debilitat, aprenen a reprimir-los i auto enganyar-se, ja que de molt petits se'ls hi ha ensenyat que hi ha dos mons: un extern, en el qual han de aparentar fortalesa i un d'intern intern en què apareixen les emocions, però que immediatament intenten reprimir.

A mesura que passa el temps es torna més complicat aprofundir en les emocions i els sentiments d'aquestes persones, ja que arriba el moment en què aquestes persones, per pensar tant en aparentar aquests valors del model tradicional, deixen de pensar en els seus propis sentiments fins al moment en què ja no saben identificar-los. Però tot i així, hi ha vegades, tal com ens afirma A. García Domínguez, que prefereixen seguir com estan, ja que arriba un moment que prefereixen no rectificar i no pensar en el passat i en aquells sentiment reprimits.

3. Tipologies dels homes que maltracten les seves parelles

Molts investigadors, durant molts anys, han portat a terme estudis per detectar millor un maltratador i per saber de quin tipus de maltratador es tracta. Aquests van desenvolupar unes tipologies que els permetia identificar quina violència exercia contra la seva parella i de quina manera es comportava.

La primera classificació que ens podem trobar és la de Dutton i Golant¹⁶, que ens expliquen que les persones que agredeixen les seves parelles es poden dividir en tres grups: els psicòpates, els hipercontroladors i cíclics i els emocionalment inestables.

- **Els agressors psicòpates:** Es caracteritzen per dur a terme una violència generalitzada, és a dir una violència no exclusivament cap a la seva parella, sinó que també exerceixen violència cap a altres persones. Dutton i Golant¹⁷ remarquen que aquestes persones són molt antisocials i a més a més són poc assertives.
- **Agressors hipercontroladors:** Com diu el seu nom, aquest grup d'agressors es caracteritza per tenir una obsessió per controlar tot allò que fa la dona, fins al punt de no deixar-li tenir independència econòmica. Com no els hi agrada que

¹⁶ DUTTON DG, GOLANT SK. *El golpeador. Un perfil psicológico*. Buenos Aires: Paidós; 1997.

¹⁷ Ibid

les dones puguin treballar i per tant tenir els seus diners i ser autònomes, insulten i infravaloren a la dona.

- **Agressors cíclics/ emocionalment inestables:** Aquesta tipologia va ser exclusivament desenvolupada per Dutton. Aquests agressors no tenen la capacitat d'expressar els seus sentiments, ja que estan concentrats en dominar la dona, perquè són gelosos. A més a més, són agressors cíclics, això vol dir que tenen canvis d'humor contínuament. Per aconseguir dominar la dona normalment comencen amb humiliacions però també poden arribar al extrem d'agredir.

Una altra manera de classificar les persones que maltracten a les seves parelles és mitjançant la classificació de Echeburúa, Del Corral y Amor¹⁸, que les divideixen d'acord dues variables:

L'extensió de la violència:

- **Els que solament són violents dintre de casa:** Aquesta gent es caracteritza per actuar de manera violenta i agressiva solament dintre de casa i no amb la gent de fora. Aquestes persones acostumen a tenir una doble cara, ja que davant de les altres persones actuen com una persona pacífica i agradable.
- **Les persones violentes en general:** Aquestes persones es caracteritzen per actuar de manera violenta dintre i fora de casa. Ells utilitzen la violència de manera incorrecta per solucionar els conflictes i normalment són persones que han patit agressions durant la infància.

El perfil psicopatològic presentat:

- **Persones amb un dèficit en les habilitats interpersonals:** Aquestes persones es caracteritzen per tenir problemes per relacionar-se amb la gent i, a més a més, per la utilització de la violència per afrontar qualsevol tipus de problema.
- **Persones sense control dels impulsos:** Són persones que no poden controlar els seus impulsos d'agressivitat, tot i que són totalment conscients que tenen una mala conducta.

Un altre tipus de classificació que podem trobar d'aquest tipus de persones, va ser la que van desenvolupar Neil Jacobson i John Gottman¹⁹, on afirmen que existeixen dos tipus de maltractadors:

¹⁸ ECHEBURÚA E, AMOR PJ. *Hombres violentos en el hogar: perfil psicopatológico y programas de intervención*. Madrid; 1999.

¹⁹ JACOBSON N, GOTTMAN J. *Hombres que agreden a sus parejas. Cómo poner fin a las relaciones abusivas*. Barcelona: Paidós; 2001.

- **Les cobres:** Aquest grup de maltractadors es caracteritza per ser molt violent contra les seves dones i a més a més utilitzar armes per agredir-les. Tot i que siguin molt violents en el moment de l'agressió física o verbal per dintre estan calmats, no tenen un cert nerviosisme per l'agressió que estan portant a cap.

Les cobres són persones antisocials i que molt freqüentment han tingut problemes de delinqüència a la infància. Exerceixen una violència generalitzada ja que cometen abusos verbals i físics sobre la gent que els envolta . Tot i no ser gelosos, pensen que poden agredir a tota persona que pugui impedir els seus objectius, per això l'agressor alguna vegada després de l'abús demana perdó, però realment no ho sent ja que ell veu normal aquestes agressions per aconseguir allò que vol. Alguns autors afirmen que molts maltractadors tenen a les seves dones com un instrument, per a tenir-les quan ells volen plaer i per satisfer les seves necessitats.

- **Els pitbulls:** Aquest grup de gent exerceix una violència exclusiva, és a dir, solament dintre de l'àmbit familiar, millor dit, exclusivament cap a la dona. A comparació de les cobres els pitbulls són gelosos i s'alteren durant l'abús físic o verbal. Al ser gelosos tenen molta por a ser abandonats per la dona i per tant porten a cap un control de la dona molt obsessiu. Ells acostumen a no tenir indicis de delinqüència en algun període de la seva vida i normalment han patit agressions durant la infància.

Aquestes persones són menys violentes, tot i que si la dona es vol separar el home es pot tornar agressiu fins al punt de matar a la seva parella, ja que tenen molta por a ser abandonats.

Podem trobar moltes tipologies de maltractadors que han desenvolupant diferents especialistes, com ara la tipologia de Stuart i Holtzoworth – Munroe o la de Johnson. Totes tenen un cert grau d'importància, però tot i així la majoria d'ells expliquen la mateixa tipologia de manera diferent, ja que la majoria estan totalment relacionades.

Segons aquestes tipologies dels maltractadors podem resumir les classificacions en tres grups, és a dir: els que agredeixen solament a les seves parelles, els que ho fan de manera generalitzada i la tercera classificació que es trobaria en un punt entremig.

- **Els que agredeixen solament a les seves parelles:** Aquestes persones serien les que abusen de les seves dones perquè són els que tenen aquell terror a ser abandonats. Són molt gelosos i dominants. Agredeixen a les seves parelles per tal de dominar-les, com ja passava temps enrere, on qui manava era el home i la dona cuidava de la llar. Aquestes persones no tenen la capacitat de resoldre els problemes parlant sinó que resolen mitjançant la violència. Ells no tenen ningun problema psicològic, sinó que pensen que han de portar a cap el model del home antic i això no els deixa evolucionar.

- **Els que exerceixen violència de manera generalitzada:** Els que exerceixen una violència generalitzada serien aquells que porten a terme un abús tant psicològic com verbal cap a la gent que l'envolta. Aquestes persones no acostumen a tenir gaires amics, ja que tenen una personalitat antisocial i a més a més solen tenir problemes amb el alcohol i les drogues. Normalment, han tingut durant algun període de la seva vida, algun problema amb la justícia. Igual que en el grup anterior, aquestes persones no tenen la capacitat de resoldre els problemes parlant sinó que resolen mitjançant el abús, per això satisfan les seves necessitats mitjançant la violència.
- **El que tenen un grau de violència entremig:** Aquesta categoria es caracteritza per la capacitat que tenen aquestes persones per també cometre violència cap a altres persones que no són de la seva família. Poden haver tingut també problemes amb la justícia i amb les substàncies il·legals, però amb un grau menys elevat que els de violència generalitzada.

4. Característiques maltractador

Les característiques que utilitzem a l'hora de saber si una persona es maltractadora o no són molt importants, ja que ens deixen aprofundir en el coneixement de la persona maltractadora. Les tipologies també són un element clau, però aquestes tenen una funció molt global. Per aquest motiu es va portar a terme la investigació de les característiques perquè aquestes ens permeten centrar-nos i no haver de col·locar a una persona en un grup.

Al llarg dels anys, diferents autors han descrit en els seus llibres aquestes característiques (Dohmen, Echeburúa, Del Coral y Amor). Aquestes particularitats que tenen les persones maltractadores les podem dividir en quatre grups bàsics.

4.1. Aspectes comportamentals

Descriuen el comportament que té la persona maltractadora, ja que aquesta és molt peculiar a l'hora de comportar-se

- **Desitjabilitat social:** L'home està totalment adaptat socialment. No té problemes a l'hora de fer amics o de parlar amb la gent i per tant aquests pensen que mai seria capaç d'agredir la seva dona. Podríem dir que l'home té una doble cara, ja que quan està amb els amics o amb les persones del carrer és la millor persona del món, però quan està a soles amb la seva parella es converteix en la persona més desagradable i violenta. Diferents exemples de maltractadors:

“Yo no tengo problemas con nadie, sólo con mi mujer, és perquè ella es agresiva. Me llevo bien con todos”²⁰

²⁰ TURINETTO AQ, VICENTE PC. (Op. Cit). Pàgina 64

S'ha de tenir molt present que aquest tipus de persones amagaran el seu malestar i deixaran veure com una persona amable i preocupada per la seva família, ja que aquesta és la cosa més important de la seva vida. A més a més, no acostumen a queixar-se a la feina i eviten els conflictes fora de l'àmbit familiar, ja que se suposa que ells no són violents.

“ Nunca me peleo con nadie, en mi trabajo me quieren, nunca discuto, sólo mi mujer que me provoca hasta el cansancio, logra de vez en cuando hacerme enojar ”²¹

- **Repetició de la violència amb altres parelles:** els homes maltractadors no acostumen a canviar la seva conducta i això provoca que en cada relació que estableixin amb una altra dona la continuï agredint. El maltractador portarà a cap la mateixa manera violenta d'actuar que ha tingut sempre amb totes les dones de la seva vida, ja que no depèn de la dona amb la que estigui o lo que ella digui sinó que depèn del propi maltractador. Per tant, és ell qui té el problema i si no intenta canviar el seu comportament mitjançant ajuda de professionals, no millorarà mai.
- **Resistència al canvi:** Aquests tipus de persones normalment no estan acostumades al canvi i sempre que poden intenten evitar-lo. Ells busquen una estabilitat i quan veuen que no la tenen i que volen canviar la seva manera de viure o de pensar es tornen violents. És per aquest motiu que moltes vegades no volen anar a parlar amb professionals o simplement acceptar el divorci per què les coses van malament i les dues parts no estan agust. Ells davant d'aquesta situació, senten inseguretats i malestar, ja que ells pensen que la seva parella és per sempre i és de la seva propietat.
- **Abús de substàncies:** el consum de substàncies il·legals, com per exemple l'alcohol, és un tret característic que tenen els maltractadors. Tot i així, no podem afirmar que el consum d'alcohol o altres substàncies són les causants de què la parella sigui violenta o que hi hagi violència dins de la relació. En canvi, sí que podem afirmar que a vegades estar sota els efectes de substàncies pot provocar el desencadenament d'un acte violent contra la parella.

Ferrer i Bosch ²² ens indiquen que no podem utilitzar l'alcohol i les drogues com un indicador de violència de gènere, ja que no ens explica perquè l'home porta a terme aquella agressió. Però si podem considerar que aquestes poden facilitar aquesta conducta agressiva. No podem considerar que les substàncies siguin les causants perquè, com diu en el llibre de Turinetti i Vicente, la majoria d'homes que beuen o consumeixen substàncies il·legals no agredeixen a les seves

²¹ Ibid. Pàgina 64

²² FERRER A, BOSH E. *Introduciendo la perspectiva del género en la investigación psicológica sobre violencia de género*. Anales de Psicología; 2005

parelles. A més a més, les persones que tenen aquesta conducta agredeixen tant sobris com sota els efectes del alcohol i per últim, un important percentatge de maltractadors no tenen problemes amb l'alcohol i les drogues.

Els acostumen a utilitzar les seves addiccions con excusa, però se'ls ha de fer veure que no es el mateix problema i que són dos coses ben diferents. Per tant, han de solucionar el seu problema, que per una part serà la violència i per l'altra part la addicció.

“Es que ese día había bebido, ella me provocaba y provocaba, yo sólo quería dormir y me pudo. Si no hubiera bebido me hubiera controlado.”²³

“Yo no soy alcohólico, pero de vez en cuando bebo con los amigos y me sale el mal genio, mi mujer ya debería saberlo”²⁴

- **Control d'impulsos davant de la impulsivitat:** Són persones que en un moment donat perden el poder de domini que tenen cap a la dona, és a dir, que les estratègies que utilitza per dominar-la ja no li funcionen.

Tot i ser molt violents, aquest tipus de persones reprimeixen els seus impulsos quan estan en públic, ja que com he dit abans, tenen una doble cara. Normalment aquests esperen el moment adient per agredir la dona, un moment d'intimitat, sense gent, en el qual sap que ella tindrà por i tornarà a estar sota el seu domini.

Aquestes persones utilitzen la violència com a últim recurs, quan ja no poden controlar més aquests impulsos que tenen. Tot i així, com he citat anteriorment davant d'altres persones sí que poden reprimir-se i aguantar les ganes d'agredir la dona. D'altra banda, quan estan sols l'home i la dona l'agressió es dona més ràpidament ja que no s'ha d'amagar de ningú. Per això, quan expliquen els fets tendeixen a exagerar el problema i a més a més, li donen la culpa a la dona, per tal de mantenir aquella doble cara i quedar bé davant tothom, afirmant que és la dona qui el provocava.

“Es que ella seguía preguntando dónde había estado, yo le decía que parara, que me dejara en paz, pero ella seguía y seguía hasta que no pude más”²⁵

²³ Turinetto AQ, Vicente PC. (Op. Cit) Pàgina 67

²⁴ Ibid. Pàgina 67

²⁵ Ibid. Pàgina 68

4.2. Aspectes cognitius

Totes aquestes característiques que venen a continuació tracten sobre el coneixement que tenen els maltractadors, és a dir, d'allò que han pogut veure o sentir en la infantesa que els ha condicionat a l'hora de desenvolupar la seva manera de pensar, com ara qui té el poder en la família o com negar allò succeït

- **Definicions rígides dels rols masculins i femenins:** Aquesta és una característica molt important, ja que sense ella no podem entendre el maltracte. Es basa en els rols masculistes que des de fa molts anys han tingut els homes i d'altra banda en els rols que sempre han tingut les dones. Per aquest motiu molts maltractadors que han pogut viure a casa aquestes conductes dominants per part de l'home i aquelles conductes submises per part de la dona normalment tendeixen a actuar de manera masculista, en el que ell té un poder i unes feines assignades i la dona en té unes altres.

*“ La mujer debe de respetar al hombre, esto es así no puede gritarme. Ella tiene que estar en casa, que es su lugar. Yo me encargo del resto, para eso soy el hombre. ”*²⁶

*“ No es que no quiera que trabaje, pero ella descuida a los niños, la necesitan, no lo entiende, yo le digo que por lo que pagan no vale la pena, además se gasta todo en tonterías, cobra y se va a las tiendas; en vez de perder el tiempo debería ocuparse de lo que realmente importa, la familia. ”*²⁷

- **Minimització i justificació:** Les persones maltractadores acostumen a minimitzar el que ha passat amb la seva parella ja que ells moltes vegades ho veuen com una cosa normal o sense importància. Aquestes justifiquen la seva conducta donant-li la culpa a la seva parella de tot el que ha passat, ja que ha sigut ella la que ha estat provocant tota la estona, fins que l'altre no ha pogut aguantar més els impulsos i ha descarregat tota la ràbia contra la seva parella.

Els maltractadors acostumen a minimitzar en tres àmbits. En la gravetat, on afirmen que la agressió no era greu i que ell ho va fer, en tot cas, per controlar a la dona: *“sólo la empuje levemente, para separarme de ella, y tropezó y se cayó, por eso se hizo daño en el brazo”*. En la quantitat, on afirma que aquestes agressions han succeït poques vegades: *“fue sólo esa vez, nosotros siempre nos llevamos bien”*. I per últim en el temps, on el maltractador assegura que les situacions violentes s'han produït des de fa poc temps, tot i que aquestes agressions pot ser que es realitzin des de fa molt de temps en la parella.

²⁶ Ibid. Pàgina 69

²⁷ Ibid. Pàgina 69

- **Negació:** Aquesta característica a diferència de l'anterior es basa en negar tot el que la dona pot dir, des dels crits fins als hematomes. L'home ho nega per complet, afirmant que la dona s'ho ha fet ella sola, sense que el seu marit li fes res. *“ No estoy enfadado por venir aquí, pero lo veo absurdo porque no he hecho nada ”*²⁸

A vegades aquests homes arriben a expressar que ells són les víctimes d'un engany provocat per la dona, ja que aquesta es vol quedar els béns o els fills. *“ Me tendieron una trampa para quedarse con la casa y el niño, un complot urdido por mi mujer, su madre y su hermana... ”*²⁹

I en alguna situació, critiquen als jutges i fins i tot les proves que determinen que han agredit a la seva parella. *“El parte médico dice que había moratones, pero fui a hablar con el médico, me dijo que puso lo que ella decía, el entendió mi situación, pero me dijo que ya había hecho el parte y no se podía retractar; imagínese, yo voy preso sólo porque el médico quiere salvarse ”*³⁰

- **Generalització del discurs i del llenguatge:** Una persona que ha maltractat, com he dit abans, mai acceptarà la culpa del seus actes. Per això, aquests quan fan un discurs acostumen a fer-lo en tercera persona, ja que volen negar lo succeït o minimitzar-ho i justificar-ho. Ho fan d'aquesta manera perquè així generalitzen i no s'atribueixen a ells mateixos la culpa, perquè de fet, ells pensen que no tenen la culpa de res, ja que ha sigut la dona que ha provocat al home.

Els afirmen que davant d'aquestes situacions tothom reaccionaria de la mateixa manera que ells, però aquests per millorar la seva conducta i no tornar a exercir violència han d'aprendre a parlar de si mateixos i no generalitzar amb les coses que fan tots els homes.

*“Si hubo un poco de descontrol, es que a las mujeres les gusta tocar donde molesta; usted es hombre y me debe entender. No podemos tolerar los gritos e insultos permanentes ”*³¹

- **Externalització de la responsabilitat:** Com ja hem pogut veure en diferents característiques anteriors, les quals totes van relacionades entre si, el home mai accepta que la culpa és seva. Aquestes persones tendeixen a culpar als altres de les seves agressions, en aquests cas, normalment és la dona la que rep la culpa, ja que molts homes afirmen que són elles les que els provoquen sense parar, tant amb crits com amb insults.

²⁸ Ibid. Pàgina 70

²⁹ Ibid. Pàgina 70

³⁰ Ibid. Pàgina 71

³¹ Ibid. Pàgina 72

“Mi pareja es caprichosa, no es por hablar mal de ella, toma las decisiones por capricho...Ella se exaltó, yo me exalté, tuve un pérdida de control igual que ella. Ella empezó a amenazarme: te voy a llevar preso..., es como si me hubieran manipulado para que yo caiga, fui débil y me dejé llevar por mis impulsos”³²

- **Falta d'empatia:** Els maltractadors no saben posar-se en el lloc de les altres persones, és a dir, no tenen empatia. Ells són bastant egocèntrics i només pensen en les seves coses, ja que no els importa el que pensi o digui la seva dona. Aquest tipus de persones són molt tancades de ment i no poden arribar a entendre mai com la seva parella els hi pot portar la contraria o no els pugui entendre, ja que els hi ha ensenyat que la dona ha de ser submisa i estar d'acord amb totes les seves decisions. És per aquest motiu que quan les dones no pensen igual que els seus marits ells ja pensen que aquestes d'una certa manera estan provocant i aquests no poden aguantar els seus impulsos.

Segons les idees que he tret del llibre *Hombres maltratadores, tratamiento psicologico d'agresores*, Dohmen³³ ja ens va explicar en el seu moment un terme anomenat ceguera selectiva. Aquest terme es basa en què l'home sol veu allò que el pot perjudicar a ell, com el fet de que la parella vulgui divorciar-se, ja que aquesta està patint fortes agressions, però l'home des de l'altre punt de vista no veu el que ell està fent malament, que són les agressions. Ells no entenen que la dona davant de la violència de l'home vulgui abandonar i marxar, ja que ell creu que en cap moment ha fet res dolent i que per tant l'esposa ha de continuar amb ell.

“ No sé qué le ha dado ahora después de diez años de casados, me dice que se va a separar y que la he maltratado psicológicamente. ¿De dónde sacó eso?”³⁴

La ruminació en el pensament: Aquesta característica és molt important per a les persones que porten a terme agressions contra les seves parelles. Tendeixen a ser persones amb molt poca autoestima i molt insegures, ja que tenen autèntic pànic de ser abandonats per les seves dones. Aquestes inseguretats i poros provoquen que l'home desconfii de totes les accions que porta a terme la dona i això fa que aquest, a la mínima situació, comenci a imaginar-se coses en el seu pensament fins que al final es cregui les seves pròpies imaginacions.

Un exemple molt habitual d'aquesta situació és quan la dona un dia es troba un home que és veí seu i parlen durant una estona; l'home per casualitat els veu i comença a pensar que la seva esposa potser té una relació sexual amb el seu veí. Ell pensa i pensa fins que al final es creu realment que la dona li està fent el salt i que a ell ja no l'estima.

³² Ibid. Pàgina 70

³³ Dohmen M. (Op. Cit).

³⁴ Turinnetto AQ, Vicente PC. (Op. Cit) Pàgina 73

Durant aquest període l'home es distancia i s'aïlla, deixa de sortir de casa i només pensa en les seves imaginacions (fase acumulació de tensió). Cada cosa que li diu la dona el provoca més fins al moment que ja no pot controlar més els seus impulsos i agredeix a la seva parella.

- **Rigidesa cognitiva: pensament de tot o res:** El pensament de tot o res es basa en que el maltractador sempre acostuma a afirmar que tot el que pensa i diu és correcte. Només pensa que hi ha la seva idea i que les coses o idees que tenen els demés són dolentes, ja que tenen opinions diferents. És per aquest motiu que al maltractador li costarà molt acceptar que els altres tenen raó, ja que segurament de petit li han ensenyat a casa que qui sempre té raó és el pare i que la dona sempre ha d'acceptar.

Usuario: *“Es que no sabe hacer nada y encima se molesta cuando le digo lo que tiene que hacer. Debería dejar que se equivoque sola, pero como la quiero, quiero enseñarle el camino correcto”*

Terapeuta: *“¿Por qué dices que ella siempre se equivoca?”*

Usuario: *“Porque no me hace caso, hace lo que le sale de las narices, por eso le va mal”*³⁵

- **Rigidesa cognitiva: pensament de guanyar o perdre:** Les persones maltractadores tendeixen a veure les coses blanc o negre però no veuen gris, és a dir, no veuen un punt mig en les seves discussions i relacions. Ells sempre han de tenir la raó, ja que si no la tenen és una provocació i comença l'agressió.

L'home amb aquestes agressions el que vol és “guanyar”, és a dir, guanyar-se el respecte de la seva parella, però el guanya d'una manera incorrecta, ja que l'únic que li provoca és por. D'altra banda aquests mai decideixen parlar les coses, ja que si parlen les coses per a ells es rendir-se, ja que ells pensen que perden respecte i es senten dèbils i insegurs.

“Ella me agredió primero; como siempre, no me dejaba en paz, yo llegué del trabajo, bueno, antes pasé por el bar con los compañeros del trabajo...Estuve varias horas en el bar..., no bebí tanto..., unos 5 ó 6 botellines de cerveza, o un poco más... Bueno la cosa es que llegué a casa y ella estaba agresiva, me reprochaba que llegaba bebido, estaba celosa -es muy celosa-, me decía que siempre igual, que la abandonaba, que teníamos que hablar y todo eso. Yo sólo quería dormir, ella siempre me dejaba tranquilo cuando les gritaba. Pero esta vez estaba peor, fuera de sí. Yo me acosté, pero ella no paró, no se daba cuenta de que tenía que dormir para descansar e ir a trabajar. Como siguió con lo

³⁵Ibid. Pàgina 75

mismo, me hizo perder el control, entonces la empujé, nada más... Bueno, también le di una patada, pero no una patada, patada, sino sólo para empujarla, pero ella se cayó y se golpeó con la mesa, allí se levanto, cogió a la niña y se fue, y al fin pude descansar... Bueno, sé, que hice mal, pero ella fue la primera en agredirme porque no paraba de preguntarme y me decía que habláramos. No me comprende... ”³⁶

4.3. Aspectes emocionals

Les característiques emocionals, com diu la mateixa paraula, es basen en les emocions dels maltractadors. Normalment aquestes emocions van lligades amb l'educació que han tingut en la infància i que els marca per la resta de la seva vida, com per exemple la baixa autoestima i la inseguretat.

- **Baixa autoestima:** La baixa autoestima és una característica clau dels homes maltractadors. Normalment exerceixen violència de gènere per sentir-se més homes, ja que els han ensenyat que han de seguir, com en segles passats, el rol del mascle dominant. A vegades aquesta escassetat d'autoestima es produeix pel malestar que tenen interiorment, perquè encara que no vulguin creure que estan fent una cosa malament, saben que no és una conducta adequada envers la seva parella.

Dohmen ens explica que els maltractadors necessiten sempre una dona que estigui al seu costat per així sentir-se a gust, estimats i amb una autoestima més alta, ja que sols i sense utilitzar la violència no tenen cap poder i apareixen moltes inseguretats i pors.

- **Restricció emocional i racionalització dels sentiments:** L'home, des de fa molt de temps, ha seguit uns rols masculins masculistes, en els quals els homes havien de reprimir i controlar els seus sentiments -dolor, ràbia, tristesa, ira- perquè expressar-los era cosa de noies. Per aquest motiu el maltractador que continua havent a la nostra societat reprimeix els seus sentiments fins al moment que ja no pot més i llavors explota de manera agressiva envers la seva dona.
- **Dependència/Inseguretat:** Aquests tipus d'homes contrauen una forta dependència cap a la seva parella, ja que tenen molta por de quedar-se sols. Quan aquest sentiment comença a emergir apareixen les inseguretats. És per aquest motiu que l'home vol tenir completament controlat allò que fa la seva parella, ja que aquest es torna molt possessiu a causa de la por que té. A més a més no vol que la parella tingui autonomia, ja que ell necessita tenir el poder sobre ella per sentir-se bé.

³⁶Ibid. Pàgina 76

Algun exemple que podem trobar en la nostra societat, és quan l'home decideix matar a la seva dona i immediatament es mata ell, ja que no pot viure amb la terrible idea de estar sol sense la seva dona, que formava part de sí mateix.³⁷

Els gelos: Els gelos són una característica que acostumen a tenir la majoria de maltractadors. Aquests tendeixen a alterar-se ràpidament i de manera molt controladora, ja que a causa de la continua ruminació en el pensament, pensen contínuament en la possibilitat de ser enganyats. Hi ha altres factors que ajuden també a ser les persones més geloses, com per exemple la baixa autoestima o la inseguretat, ja que això fa que no confiïs en tu mateix i estiguis tot el dia insegur.

“Yo creo que mis dos hijas mayores no són mias; ella era alcohólica y ya se sabe que para beber se hace cualquier cosa... En la última discusión se lo dije.”³⁸

“Mi gente me dice que mi mujer siempre me engañó, yo a veces dudo de que mi hijo sea mío”³⁹

- **Baixa tolerància a la frustració:** Sense importar-li l'estat de la seva parella, ell descarrega la frustració de la feina o de diferents altres accions sempre cap a la seva esposa. En públic mai deixarà mostrar el seu malestar (doble cara), ja que d'aquesta manera perdrà aquell respecte que tinguin cap a ell. Els maltractadors han de satisfer les seves necessitats i utilitzen a la dona, en aquest cas, per alliberar-se, ja sigui amb insults, crits o agressions.

“Estoy todo el dia trabajando para ella y no es capaz de tenerme la comida preparada, yo llego cansado y tengo que cuidar de los niños, no tengo descanso, ella va a su aire, no sabe lo que es ganarse la vida”⁴⁰

“Venía de mal humor y todo en casa me irritaba, buscaba un pretexto para descargar, no sé por qué lo hago con ella; incluso me ha dicho que lo primero que veía cuando cuando llegaba a casa era mi cara, si venía mal humorado, trataba de esconderse y no hablar porque sabía que iba a por ella...Yo no me daba cuenta...”⁴¹

³⁷ PÚBLICO, 6 de Novembre del 2013 (V. Annex)

³⁸ Ibid. Pàgina 78

³⁹ Ibid. Pàgina 78

⁴⁰ Ibid. Pàgina 79

⁴¹ Ibid. Pàgina 79

4.4. Aspectes interaccionals

Les característiques interaccionals tracten en l'escassa habilitat de comunicació que tenen, ja que són persones molt tancades, a les que no els hi agrada expressar els seus sentiments.

- **Aïllament:** La persona maltractadora, com he dit anteriorment, és molt tancada des de el punt de vista emocional, ja que no l'hi agrada expressar i transmetre el seu malestar, no només a la seva dona i família, sinó que també a la gent que l'envolta.

Això fa que l'home es distanciï de la gent i s'aïlli amb la seva família. Normalment per aquest motiu no té una habilitat molt desenvolupada a l'hora de fer amics i relacionar-se. Com ell no pot fer amistats també prohibeix a la seva dona que tingui amics, ja que també és un gelós compulsiu i veure a la seva parella amb altra gent, sobretot homes, li produeix molt malestar.

És per aquest motiu, que els dos s'aïllen sols i entren en un cercle en que tot és violència i repeticions, ja que cap dels dos té amics per parlar amb ells i distanciar-se una mica de la parella.

Un exemple dels més habituals seria, quan l'home comenta a la seva parella:

- No vull que tinguis amics, perquè vull estar amb tu. Sempre em deixes sol i jo em quedo pensant aquí en tu. Sempre estem igual, tu amb els teus amics, que ja veuràs com algun dia et deixen sola i et fallaran, perquè no serveixen per a res. Hauries d'aprendre de mi que no en tinc i mira que feliç que sóc... Ja veuràs com t'equivocaràs! T'ho dic perquè t'estimo, però no estaré sempre esperant-te perquè estic fart de estar sempre sol!

- **Conductes controladores i manipuladores:** Tots els agressors tenen unes conductes controladores i manipuladores envers la dona. Per a que el maltractador es senti agust ha de tenir el poder de la situació, sinó es veu dèbil i indefens, per això quan veu que perd aquest poder i respecte utilitza les agressions per tornar a tenir la dona sota el seu domini. Quan aquesta entra en una relació d'aquest tipus ja no tindrà independència, ja que aquest controlarà tots els seus moviments i li demanarà explicacions per tot.

D'altra banda, l'home no només utilitza aquesta violència per controlar sinó que també utilitza les conductes manipuladores per fer-la sentir culpable, baixar-li l'autoestima, desqualificar-la, menysprear-la, etc. La fa tornar una persona indefensa, que dependrà totalment del seu marit, la qual cosa és el seu objectiu.

“Necesito saber qué hace, no porque quiera controlarla, es que ella hace las cosas mal, no sabe comportarse, siempre les tengo que decir cómo hablar y comportarse, inclusive en lo más mínimo, tengo que preocuparme de lo que gasta, porque si no, compra cosas innecesarias. Pero no aprende, hace 10 años que le explico cómo debe preparar la mesa, pero ella lo hace a su manera, creo que lo hace a su manera, creo que lo hace a propósito, para cabrearme.”⁴²

- **Inhabilitat per resoldre conflictes de forma no violenta en la llar i escasses habilitats de comunicació:** Aquest tipus de persones no tenen la facilitat de resoldre els conflictes parlant sinó que es fiquen nerviosos molt ràpidament. Aquest nerviosisme provoca en ells un malestar increïble, que intenten amagar i reprimir, ja que pensen que si el ensenyen estan mostrant les seves febleses. És per aquest motiu que guarden dins seu aquest malestar, fins que no poden controlar més els seus impulsos, que és quan esclata la violència física envers la seva parella.
- **Evitació i negació dels conflictes fora de casa:** Els maltractadors pensen que per ser una parella feliç i estar agust, no hi ha d’haver conflictes. Per aquest motiu davant de la gent que l’envolta fingeix que està bé i que el seu matrimoni és perfecte. Aquesta incapacitat de poder parlar amb els altres, provoca que augmenti encara més aquesta ira interior i per tant que la violència que exerceixi contra la seva esposa sigui molt pitjor. Normalment, ells, per resoldre els seus problemes acostumen a callar la seva opinió i deixar passar el conflicte o imposar la seva opinió a la força.

Usuari: “ Me callo, suelo hacerlo, ella chilla y deajo passar las cosas, pero me canso, está dale que te dale. Lo que suelo hacer es irme cuando discuto con ella; si cuando vuelvo ella sigue enfadada, me vuelvo a ir; si ya se le pasó, seguimos normalmente.”

Terapeuta: “ ¿Y no hablas con ella para resolver las situaciones?”

Usuari: “No, si ya se le pasó yo le sigo el juego; si está enfadada, le hago chistes y me acerco... Yo me olvido rápido y trato de seguir adelante, pero ella siempre quiere hablar, mira siempre al pasado. Yo le digo que deje de revolver los problemas que ya pasaron, que mire al futuro.”⁴³

⁴²Ibid. Pàgina 80

⁴³Ibid. Pàgina 82

5. Per què costa trencar tant amb aquestes relacions

Actualment les relacions de parella han canviat, ja que fins i tot ara podem divorciar-nos, separar-nos o ser parella de fet, però fins no fa gaire temps, la única manera de poder estar eternament amb una persona era el matrimoni. Aquestes innovacions en la nostra societat han permès més llibertat i canvis de papers, ja que normalment seguint el rols sexistes de la societat cada persona havia d'actuar d'una manera.

Tot i així, a les dones els hi costa molt trencar les relacions i continuen vivint amb els homes maltractadors. Com s'ha pogut veure en les característiques d'un maltractador, els homes tenen l'habilitat de la manipulació i són capaços de convèncer la dona davant de qualsevol situació.

Tal com he pogut veure a la pel·lícula de *Te doy mis ojos*⁴⁴ és clar com la dona que pateix les agressions (Pilar) vol fugir de casa, però l'home afirma que canviarà. La majoria de dones com som innocents i enamoradisses, seguint les característiques de l'amor romàntic, fem tot el que faci falta per amor i salvar la relació, per aquest mateix motiu la dona (Pilar) intenta iniciar de nou la relació amb ell, però les agressions al cap del temps tornen, ja que les actituds dels homes maltractadors no es poden canviar tant ràpidament.

Per tant, les dones aguanten aquest tipus de relacions, ja que estan totalment enamorades i no volen deixar el seu marit, ja que han compartit molts moments junts. A vegades potser que la dona tingui por de deixar a la seva parella, ja que aquest és molt agressiu i ha amenaçat en matar-la en cas de que ella l'abandoni.

5.2. Amor romàntic

Tot i que avui dia les relacions han evolucionat, continuem estant influenciats per els rols sexistes, i això significa que continua havent moltes relacions que segueixen el model tradicional. Aquestes són relacions que estan basades en el amor romàntic, és a dir, un amor idealitzat. Montserrat Garcia Salomon⁴⁵ ens explica les idees que la població té més presents sobre l'amor romàntic i les quals hauríem de canviar, ja que aquestes són idees que ens han inculcat i hem pogut veure des de petits:

- El lliurament total envers la teva parella.
- Centrar-te solament en la teva parella, perquè ella és la única i no pot haver-hi cap més.
- Dependència, tant emocional com física, envers la teva parella i adaptar-te a ell/a.

⁴⁴ BOLLAÍN I. *Te doy mis ojos*; 2003

⁴⁵ GARCIA SALOMON, M. *Els paranys de l'amor. Materials per treballar la prevenció de relacions abusives amb adolescents i joves*. OCTAEDRO: Barcelona; 2006

- Perdonar i justificar-ho tot en nom de l'amor.
- Sentiments de pànic quan la parella vol deixar la relació.
- Imaginar la teva parella perfecta i no acceptar cap mena de defecte.
- Realitzar-ho tot, tant pensar com divertir-se, junts.
- Tenir una relació extremadament íntima i per a sempre.

Tal com he dit abans, els nois desenvolupen una sèrie de característiques i les noies unes altres, ja que segueixen els rols establerts. Per aquest motiu les noies volen treure les relacions cap endavant i deixar-ho tot per amor, tal com podem veure en moltíssimes pel·lícules, com per exemple *Crepuscle*⁴⁶. En canvi, el noi porta a terme el paper de salvador i dominant de totes les situacions, ja que segons el model tradicional l'home ha de ser així. Ho podem afirmar amb la següent cita de Alvarez i Delso⁴⁷:

"(...) la orientación de los chicos y chicas en la construcción de la identidad es opuesta: las chicas construyen una identidad orientada a la relación, a los afectos. Los chicos se orientan a la creación, acción a la protección en el espacio público".

Imatge extreta: Febrero Feminista. Zaragoza; 2013

De la mateixa manera que ens passa amb la cultura, els mites de l'amor romàntic es van adaptant al nostre inconscient de manera involuntària des de molt petits. És a partir d'aquell moment en que ens comencen a explicar contes que tracten sobre princeses i prínceps i que tot acaba sempre molt bé. A mesura que passa el temps aquestes idees tant infantils canvien, però continuen presents, ja que és molt difícil modificar-les.

Sempre acostumen a ser les dones les que aguanten tota sèrie de patiments que justifiquen en nom de l'amor, ja que elles normalment aguanten les situacions de control per part de l'home pensant-se que és amor i que les troben a faltar. Actualment,

⁴⁶ MEYER, S. *Twilight* (2008)

⁴⁷ ÁLVAREZ, C. DELSO, A. *Manual de prevención de la violencia de género para adolescentes*. Cruz roja española: Madrid, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales; 2001

les noies adolescents, més que mai, interpreten aquestes actituds de manera romàntica, fins al punt en què els hi controlen tot el que fan, com podem veure avui dia que el 10'5%⁴⁸ de les adolescents pateix violència masculina. Els homes acostumen a utilitzar aquesta interpretació de l'amor de la dona per poder exercir el control envers ella i sense que aquesta pensi que es troba en una relació perjudicial, hi que en un futur proper potser que l'acabi agredint.

Tot i que vivim al segle XXI continuem pensant que la nostra mitja taronja existeix o que l'amor a primera vista és provable, però això ho aprenem de la societat i del què ens ensenyen els mitjans de comunicació. Tal com diu Montserrat Garcia Salomon⁴⁹, les pel·lícules ens ensenyen un procés que segueixen les relacions de parella basades en el amor romàntic, i molts de nosaltres continuem veient-ho així :

1. Amor enlluernador (a primera vista)
2. Conquesta
3. Lliurament apassionat envers la parella interromput per terribles circumstancies
4. Malentesos
5. Obstacles de tota mena
6. Proves d'amor
7. Final feliç (anteriorment, el casament)

Tot i que pensem que les coses han evolucionat hem de vigilar, ja que aquestes relacions continuen estant molt presents en la nostra societat i hem de saber identificar aquelles conductes que poden desencadenar les agressions. Com podem veure en el resultat de les enquestes, la majoria de noies de l'Institut Joan Oró continuarien amb la seva parella tot i que aquesta fos possessiva o si estigués molt pendent d'ella, ja que moltes d'elles no saben que això és un indicador de violència de gènere. En les relacions s'ha d'estar agust i no sentir-se malament, per tant si és aquest el cas, és millor deixar la teva parella.

6. Teories explicatives de la violència en parella

Ha mesura que han anat passant els anys diferents investigadors han desenvolupat teories per poder explicar perquè un maltractador agredeix la seva parella i per quins motius esdevé un maltractador. Totes aquestes teories que explicaré a continuació estan relacionades entre sí, però en cada teoria predomina més una condició que una altra.

6.1. Teoria intergeneracional

La teoria intergeneracional es basa en un model familiar en què una persona de la família, normalment l'home, agredeix a la dona i al fill. Això provoca un desenvolupament incorrecte en el nen, ja que aquest aprèn aquesta manera de comportar-se i repetirà les situacions viscudes a casa.

⁴⁸ Vanguardia, 20 de Novembre del 2013

⁴⁹ GARCIA SALOMON, M. (*Op. Cit.*)

Dutton⁵⁰ ens afirma que el nen no es desenvolupa correctament, no només per la violència que exerceix l'home cap a la dona, sinó també per culpa de la violència que exerceix el pare cap al nen. Això provoca en el nen sentiments de rebuig, ja que la falta d'amor per part del seu pare i el rebuig que té el pare envers a ell, el marcarà per sempre i el condicionarà en un futur, ja que és un fet que pot configurar la personalitat d'un home maltractador.

Aquests nens, a banda de ser agredits pel seu pare, normalment han estat educats seguint el model tradicional d'home, és a dir, en què no pot ser dèbil i ha de ser fort. Ser dèbil significa no poder plorar i no poder demostrar els seus sentiments, però amb la mare, passa totalment el mateix. Els nens necessiten el suport d'alguna persona propera, com per exemple el pare o la mare, que en aquest cas seria la dona, ja que l'home és el dominant de la situació i és el que agredeix. Per tant el nen es recolzaria en la mare, però si aquesta volgués saber que li passa al seu fill en un moment determinat, ell es sentiria amenaçat i es tornaria insegur. Com diu Dutton i Golant⁵¹:

“Entonces surge la vulnerabilidad emocional que amenaza su equilibrio, que puede desvirtuar la máscara que han elaborado cuidadosamente [...] una mujer amenaza con entrar en su intimidad y verlos a él y a su vergüenza sin maquillaje. Entonces, para su sorpresa, surge la ira”

D'altra banda Sonkin⁵² ens afirma que aquesta classe de nens quan són petits tenen una relació estranya amb la seva mare, ja que a l'hora volen estar amb ella perquè els hi aportí suport i amor i per l'altra no volen perquè volen inferir en els seus sentiments. Aquesta relació s'anomena aproximació/destrucció, i els influirà en les seves relacions en un futur, ja que tindran el mateix problema que tenien amb les seves mares.

Els nens sempre necessiten el contacte de les seves mares, ja que si no el tenen es tornen nerviosos i preocupats. Si aquests veuen que la mare no apareix per donar-li suport i amor, els creix interiorment un sentiment d'ira i en un futur poden comportar-se així amb les seves parelles. Tot i que per una banda les odien, no poden estar sense elles. A part d'això, un altre factor que influeix en aquesta teoria és la socialització de gènere, que fa que l'home es desenvolupi d'una manera tradicional amb els rols masculins de la societat, en els quals s'ha de ser fort i dominant.

La personalitat de l'agressor es desenvolupa a partir de la unió d'aquestes tres causes, que podem resumir amb l'explicació de Dutton⁵³:

“La violencia comienza en la familia de origen, cuando el niño es avergonzado y maltratado por el padre y desarrolla un apego inseguro hacia la madre, que es a su vez maltratada con violencia”

⁵⁰ DUTTON DG, GOLANT SK. (Op. Cit.)

⁵¹ Ibid

⁵² SONKIN DJ. *Domestic violence and attachment theory: clinical applications to treatment with perpetrators*. 2007.

⁵³ DUTTON DG, GOLANT SK. (Op. Cit)

6.2. Teoria sistèmica

La teoria sistèmica consisteix en saber qui té la responsabilitat de les agressions. La perspectiva sistèmica està generada pels models familiars que normalment es basen en aquests rols sexistes que tenim a la nostra societat.

Aquesta perspectiva dels models familiars està molt condicionada per com es comporta la societat i per la manera que s'ha ensenyat als nens i a les nenes a comportar-se. Com ja tenim inculcada aquesta manera de pensar, que és molt difícil de canviar, responem amb un *feedback* negatiu. És a dir, actuem de la manera que ens han ensenyat i no canviem, per tant actuem de manera incorrecta.⁵⁴

En les relacions de parella la persona que sigui més dominant i tingui més poder dintre de casa serà la que manarà i s'hauran de complir les seves ordres. En el moment que no es compleixin les seves ordres utilitzarà la violència per no perdre el respecte que creu que se li deu i mantenir aquesta idea arcaica.

D'altra banda aquesta teoria, com he dit abans, parla sobre la responsabilitat de les agressions. Perrone i Nanini⁵⁵ ens afirmen que qui té la responsabilitat de les agressions és qui realment agredeix la parella, però el que és agredit també té part de culpa, ja que suposadament tots sabem per naturalesa defensar-nos.

Moltes vegades el problema és que la persona que rep les agressions, pensa que ella també té part de culpa i acaba pensat que és ella qui provoca en certa manera a la seva parella, tant en lo que pot dir com en el que pot fer. Al no defensar-se de les agressions, la parella es torna cada cop més violenta, ja que aquestes ja estan preparades per rebre i assumir la violència de la seva parella. Per tant, com diuen Perrone i Nanini la responsabilitat es de tots dos:

*“todos cuantos participan en una interacción se hallan implicados y son, por lo tanto, responsables(...). De hecho, quien provoca asume la misma responsabilidad que quien responde a la provocación”*⁵⁶

6.3. Teoria de la perspectiva del gènere

Aquesta teoria afirma, que la causa que els homes agredeixin les seves parelles és la imposició des de la infància d'aquests rols sexuals que predominen en la nostra societat des de fa molt de temps. La perspectiva de gènere refusa totes les altres teories, ja que explica que l'home que agredeix la seva parella no ho fa ni d'una manera intergeneracional ni d'una manera sistemàtica, ja que les responsabilitats no estan relacionades. És a dir, que l'home és violent perquè se li ha imposat aquest rol masclista, que fa que agredeixi a la seva dona quan aquesta no fa el que ell vol.

⁵⁴ TURINETTO AQ, VICENTE PC. (Op. Cit.) Pàgina 99.

⁵⁵ PERRONE R, NANINI M. *Violencia y abusos sexuales en la familia*. Buenos Aires: Paidós; 1995

⁵⁶ Ibid

Per culpa d'aquesta desigualtat de gènere, el homes, per continuar tenint aquesta superioritat que han de tenir els homes utilitzen la violència. Tots, des de ben petits, estem marcats per aquests estereotips que ens condicionen moltíssim a l'hora d'actuar, ja que sinó ho fem pensem que no estem acceptats. Per tant, si als pares els han ensenyat amb aquests estereotips, molt probablement els nens també es desenvoluparan amb aquestes idees sexistes. Com diu Turinetto i Vicente⁵⁷ :

“La familia está constituída sobre una base que resalta la desigualdad y la verticalidad marcadas por la cultura patriarcal y sexista que sobrevalora lo considerado masculino. Por ello, la persona que maltrata es un hombre de creencias tradicionales , cuya identidad se sustenta en los roles sexistas estereotipados”

El maltracte a la parella no serà un problema biològic o perquè els homes són així, sinó perquè s'han criat en un ambient amb uns estereotips molt marcats que els ha influenciat, però tot i així aquestes conductes es poden modificar, ja que són maneres de comportar-se que s'han anat adquirint amb el pas del temps .

6.4. Teoria Psicoanalítica

Actualment i des de sempre la cultura s'ha organitzat a través d'un *ordre simbòlic lingüístic*⁵⁸ que aporta una sèrie de conceptes per poder entendre millor aquest món social en el qual vivim. No només defineix conceptes sinó que també els hi dóna una sèrie de valors que ens permeten diferenciar i donar sentit a les coses, com per exemple els rols sexistes de la nostra societat.

Des que som ben petits la cultura i la família ens imposen aquest simbolisme de les coses que en aquests cas són la diferència entre el paper que ha de portar a terme l'home i la dona, ja que des de nens estem diferenciats pel sexe, la nacionalitat, etc. Tal com ens afirma Derrida⁵⁹ vivim en una societat que esta totalment marcada per les desigualtats de gènere.

La psicoanàlisi afegeix aquesta informació per poder entendre millor com s'estructura una persona en la societat ja que té la finalitat d'entendre la construcció de l'identitat. En el procés de la construcció de l'identitat cada persona assumeix el seu rol, tant masculí com femení, i no accepta res del rol oposat. A més a més, tal com diu aquesta teoria, el gènere està totalment instaurat en la nostra estructura psíquica i ens aporta les bases de la nostra construcció del jo.

No només cada gènere porta a terme el seu paper de dona submissa o de home dominant sinó que també són signes d'identitat que determinen l'ésser, ja que al final s'acaben creient aquests rols i és molt difícil modificar-los. Tot i així, la teoria psicoanalítica ens explica que no solament la influència de la cultura masclista pot provocar que un home

⁵⁷ TURINETTO AQ, VICENTE PC. (Op. Cit.). Pàgina 99

⁵⁸ Ibid

⁵⁹ DERRIDA J. *De la gramatología*. México: Siglo XXI; 2003

sigui maltractador, ja que normalment totes les persones estem influenciats pels rols sexistes que tenim actualment.

D'altra banda, tal com diu aquesta teoria, és molt important que intervingui la llei, ja que per tal de remeiar i acabar amb el problema de la violència de gènere és necessari que l'agressor accepti la culpa dels seus actes, ja que sinó mai s'adonen del problema que tenen i d'aquesta manera amb la llei al cap d'un temps i amb molta teràpia començaran acceptar el que ha succeït.

6.5. Model ecològic

El model ecològic consisteix en explicar-nos perquè un maltractador exerceix la violència entrelaçant totes les teories que sol parlaven d'un aspecte, per poder fer-ne una que ens aporti una perceptiva global. Aquest model va ser descrit per Urie Bronffebrenner⁶⁰ i tracta sobre el desenvolupament humà, però al llarg del temps el van aplicar a la violència de gènere, al maltracte infantil i a la violència familiar. Ell va desenvolupar la realitat familiar, la realitat social i la realitat cultural, que unides permetien l'explicació de la violència en parella, ja que no és per una sola causa. Com diuen Grosman, Mesterman i Adamo⁶¹:

“La agresión es ocasionada por distintas causas que se interrelacionan; esta hipótesis totalizadora no pretende sumar las diversas explicaciones, sino que enfoca el problema como resultado de la articulación de lo individual, familiar y social de modo tal que no podría pensarse en la acción de sólo una de las instancias”

Els tres contextos són els següents:

- a) **Macrosistema:** El macrosistema és el context més ampli, ja que ens parla sobre totes les idees que estan relacionades amb els rols masculins i femenins, és a dir, tot el procés de socialització, que ja he descrit en el seu corresponent apartat. Consisteix en explicar el model tradicional i la cultura de la societat en la que vivim, en el qual ens ensenyen que els homes tenen el poder sobre les dones i els pares sobre els fills. Un home socialitzat té la certesa que li correspon que es compleixin els seus desigs. Del contrari, l'home utilitzarà la força per castigar. Per tant, la cultura té un paper fonamental alhora de desencadenar-se la violència de gènere.
- b) **Exosistema:** Aquest context més reduït tracta sobre la influència de les institucions que ens envolten diàriament, com ara l'escola, l'església, els mitjans de comunicació, etc. És a dir, el que vindria a significar seria la interacció de la persona en els diferents ambients, els quals influeixen moltíssim en la conducta de cada persona. Les estructures i el funcionament d'aquestes institucions són un problema per a la nostra societat, ja que continuen seguint un

⁶⁰BRONFFENBRENNER U. *La ecología del desarrollo humano*. Barcelona. Paidós

⁶¹GROSMAN CP, MESTERMAN S i ADAMO MT. *Violencia en familia. La relación de pareja; aspectos sociales, psicológicos y jurídicos*. Buenos Aires: Universidad; 1989

model desigual, basant-se en la classificació segons el gènere i per tant això continua alimentant el problema de la violència de gènere.

Un exemple que podem trobar és en les institucions policials o jurídiques que continuen a favor de la violència masclista. Moltes vegades, aquests agents causen en les persones que prèviament han patit una agressió, una intimidació secundària, ja que en lloc d'ajudar la persona afectada es situen en contra de l'afectat i donen la raó a l'agressor, ja que pensen que algun motiu hi haurà per fer el que ha fet.

Els mitjans de comunicació són molt perillosos per a la nostra societat, ja que ens anuncien sèries, joguines, pel·lícules i programes que són totalment sexistes i ens influeixen sense a donar-nos. Tots volem canviar aquest pensament desigual que tenim sobre el gènere, però ningú fa res per impedir aquestes conductes, ja que la majoria de persones tenen imposat el seu rol sexista, ja que ens han ensenyat d'aquesta manera.

- c) **Microsistema:** Per últim, el context més petit és el microsistema, que tracta exclusivament de la influència de les persones més properes a l'individu, que en aquest cas seria la família. Aquesta porta una important influència en el infant alhora de créixer, ja que seran les persones que tindrà més a prop i per tant de les quals copiarà la seva conducta. A més a més el nen/a es fixarà en els comportament que es portin a terme a casa i es molt probable que ell desenvolupi les mateixes característiques.

S'han fet diversos estudis en els quals s'afirma que els nens que han patit o han vist violència de gènere a casa es molt més probable que esdevinguin maltractadors, ja que se'ls hi ha inculcat als nens que la dona és un ésser inferior i que si no fa cas se l'ha de castigar. O simplement, el nen veurà normal aquestes situacions i les imitarà. Per entendre bé aquesta teoria del model ecològic s'han de relacionar els tres contextos, ja que d'aquesta manera serà molt més fàcil entendre com s'esdevé un maltractador. Gràcies amb aquest model que abraça totes les

Fotografia extreta de: FIRST 5. Santa Clara County; 2013©

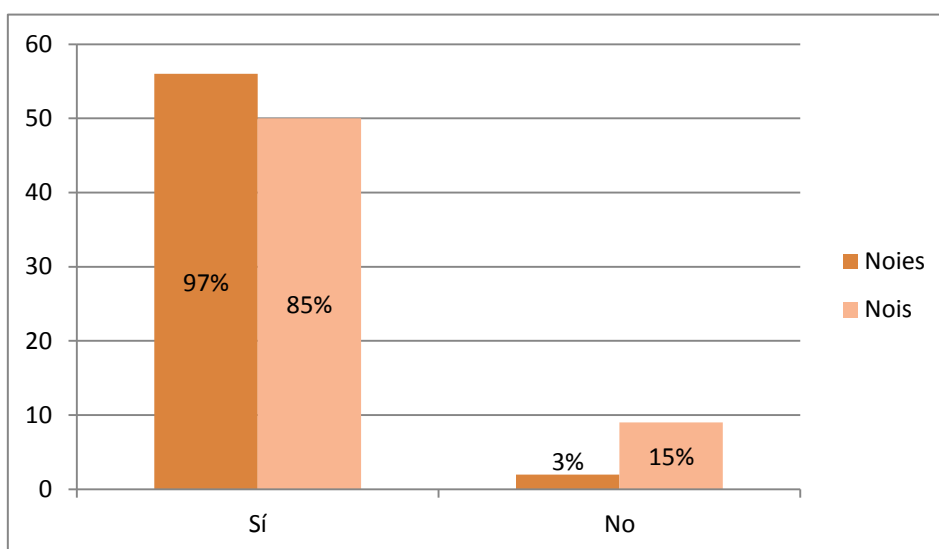
idees clau, sense basar-se en ninguna en concret, podem visualitzar millor aquestes influències externes que tenim, que poden provocar en un futur el desenvolupament d'un maltractador.

7 . Treball de camp

El meu treball de camp ha consistit en realitzar unes enquestes a una mostra de joves en concret per passar-les a 117 als alumnes del INS Joan Oró de 3r i 4rt d'ESO, 1r i 2n de Batxillerat i al CAS, en total, 58 noies i 59 nois. Per poder comprovar o refutar la meua hipòtesi, que consisteix en saber si un adolescent esdevindrà maltractador en un futur, vaig utilitzar indicadors de violència de gènere i les característiques que predominen més en els homes maltractadors, que han estat explicades en el seu corresponent apartat. A continuació teniu un petit anàlisi de les gràfiques de les corresponents preguntes.

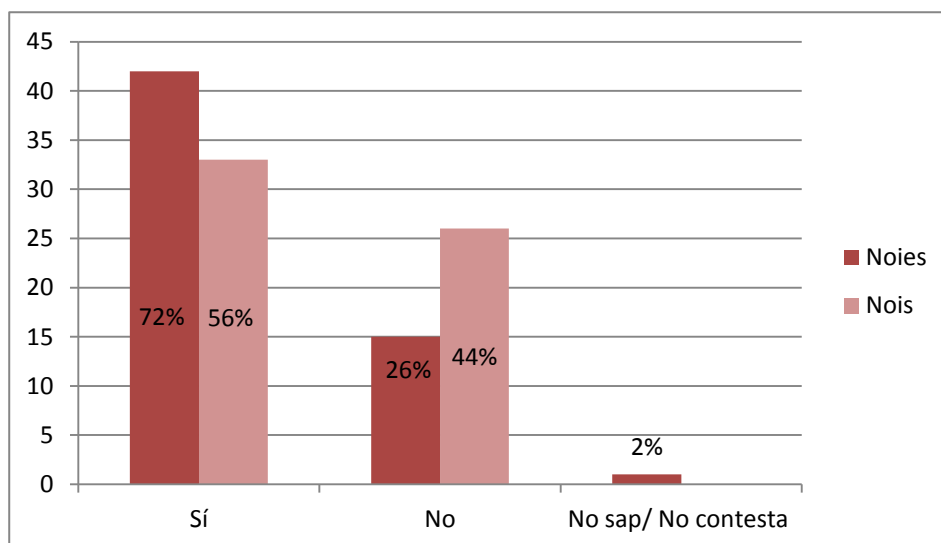
7.1. Enquestes i resultat d'aquestes

1. Creus que existeix la violència de gènere en les parelles joves?

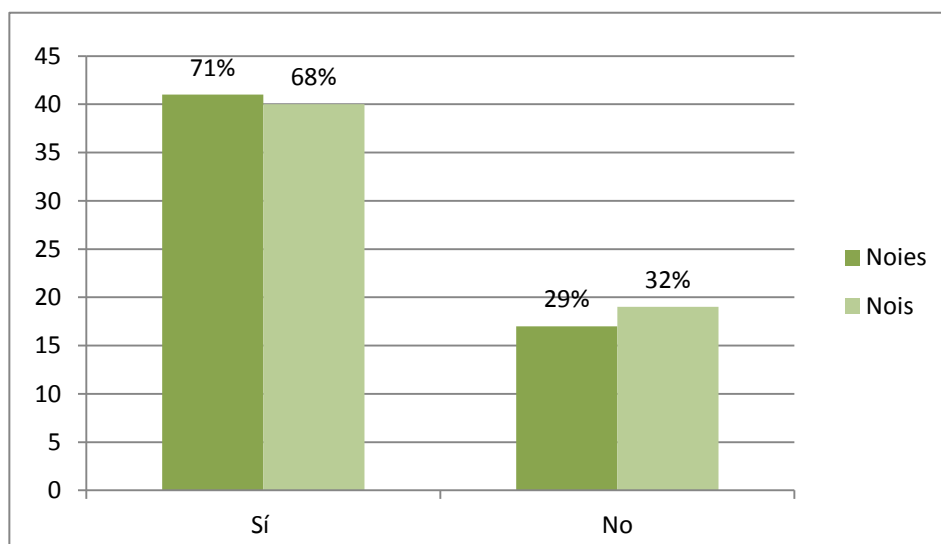
Amb aquesta pregunta la meua intenció era preguntar si la gent de la nostra edat està conscienciada sobre aquest gran problema. Els resultats que he pogut extreure són que el 97% de les noies i el 85% dels nois saben que la violència entre els adolescents pot succeir. En canvi una minoria no estaven assabentats del problema, ja que podem trobar que el 3% de les noies i el 15% dels nois han contestat que no.

2. Penses que els gelos són inevitables en una relació de parella ?

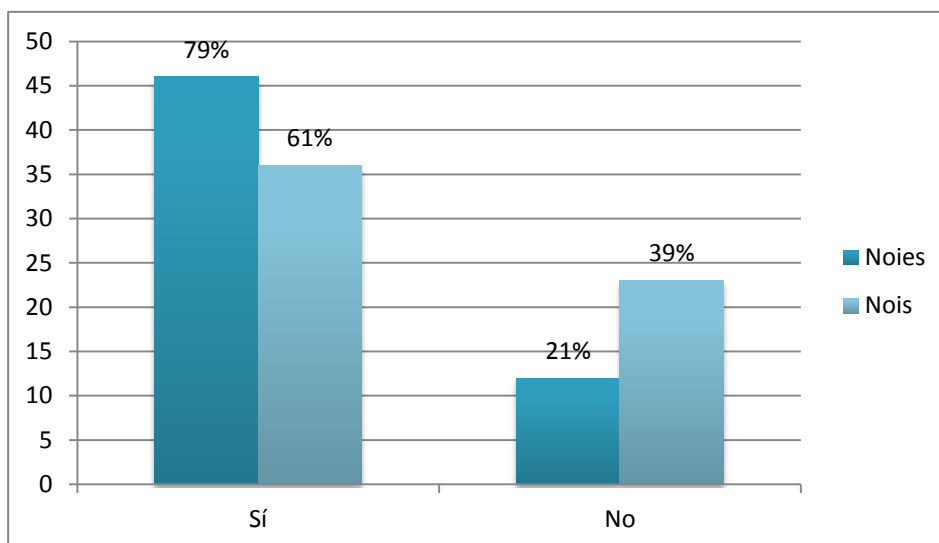
Amb la pregunta numero dos pretenia saber si, sobretot els nois, pensaven que els gelos són inevitables en les relacions de parella, ja que és una característica que els maltractadors desenvolupen freqüentment i amb molta normalitat. El resultat que he obtingut han sigut que el 72% de les noies i el 56% dels nois creuen que sí. En canvi, un 26% de noies i un 44% dels nois han dit que no i un 2% no ha volgut contestar o no ho sabien.

3. Estaries amb una persona gelosa?

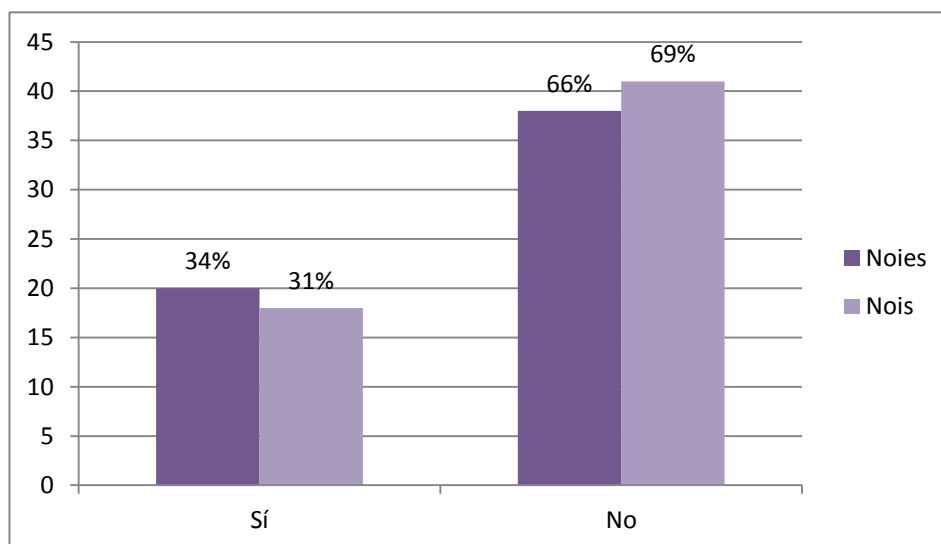
Amb aquesta pregunta volia esbrinar si els adolescents en detectar que les seves parelles són geloses, continuarien estant amb elles, ja que en una relació de violència és molt important que la dona sàpiga tallar o no amb aquestes relacions. Els resultats que vaig obtenir són que els 68% dels nois i els 71% de les noies va afirmar que continuaria amb aquest tipus de relacions. D'altra banda el 32% dels nois i el 29% de les noies van seleccionar que no continuarien amb aquestes relacions geloses, ja que no són saludables.

4. Et consideres gelós/a?

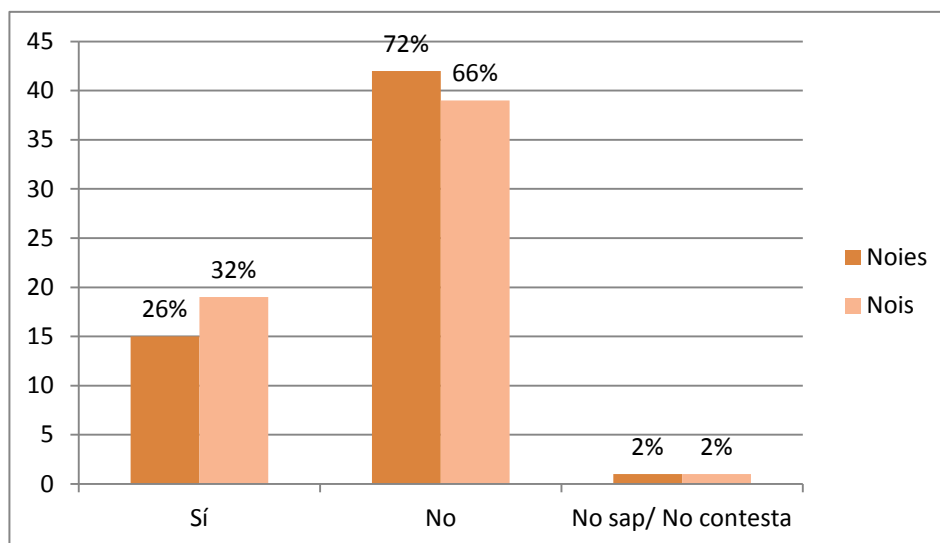
A la pregunta numero cinc la meva intenció era esbrinar quina quantitat de persones enquestades es considerava gelosa, ja que també és una característica dels maltractadors. No només això sinó que també volia saber si els nois, per ells mateixos, es consideraven gelosos. Els resultats obtinguts són: 79% noies i 61% nois que sí per part de nois i noies i 21% i 39% que no.

5. Li demanaries a la teva parella que canviés la seva manera de vestir si la trobessis inadequada?

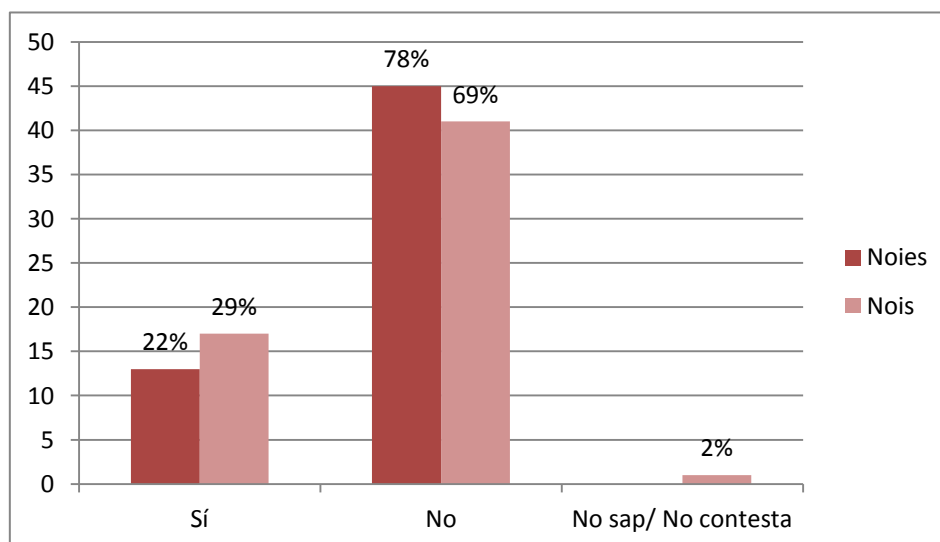
Mitjançant aquesta pregunta el meu objectiu primordial era saber si, sobretot els nois, serien autoritaris amb la seva parella demanant-li que canviés la seva manera de vestir. Els resultats han sigut que la majoria de la mostra enquestada no demanaria canviar la forma de vestir de la seva parella, però tot i així una minoria sí que ho faria.

6. Canviaries la teva forma de vestir si la teva parella t'ho demanés?

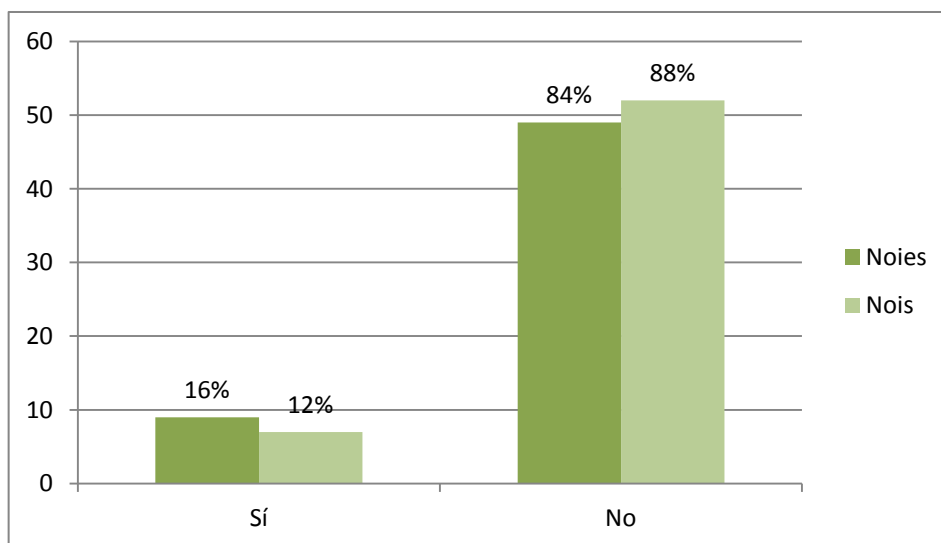
Seguint a la pregunta anterior, aquesta pregunta es basa en esbrinar si les persones que havien contestat anteriorment que sí que demanarien a la seva parella que canviés la seva forma de vestir també canviarien la seva pròpia si la seva parella ho demanes. Els restats obtinguts són similars, ja que 72% i 66% de noies i nois ha continuat contestant que ells no canviarien la seva forma de vestir.

7. Creus que estar amb algú és molt important en aquestes edats?

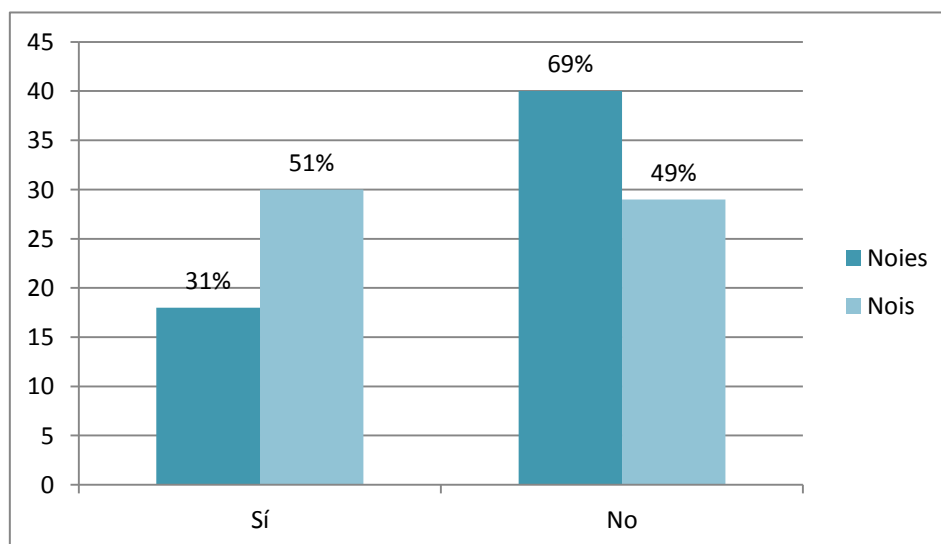
El meu objectiu en aquesta pregunta era saber si la població enquestada pensava que era important tenir una relació a la nostra edat, ja que per als maltractadors estar amb algú sempre és important. Els resultats són: 22% i 29% que sí, per part de nois i noies. En canvi el 78% i 69% han dit que no.

8. Creus que la teva parella hauria de deixar de veure a les seves amistats per estar més estona amb tu?

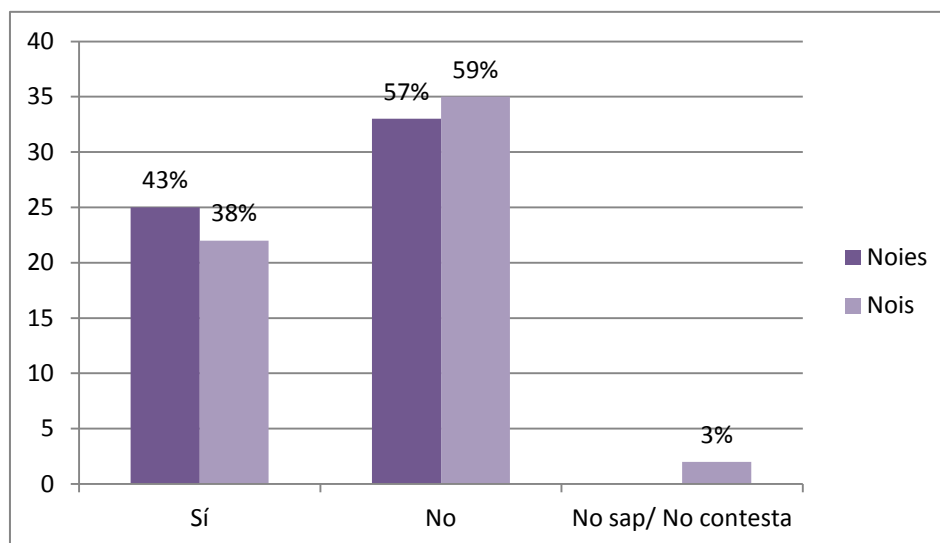
És una pregunta important, ja que els maltractadors normalment distancien a les seves parelles de les seves amistats no per estar més estona amb elles sinó per controlar-les més. Per aquest motiu vaig afegir-la a la meva enquesta, ja que volia saber què pensava la gent de la nostra edat. Els resultats obtinguts són que un 84% i un 88% per part de noies i nois no ho creu i una minoria que va contestar que sí.

9. Deixaries d'anar a llocs que a la teva parella no li agradessin?

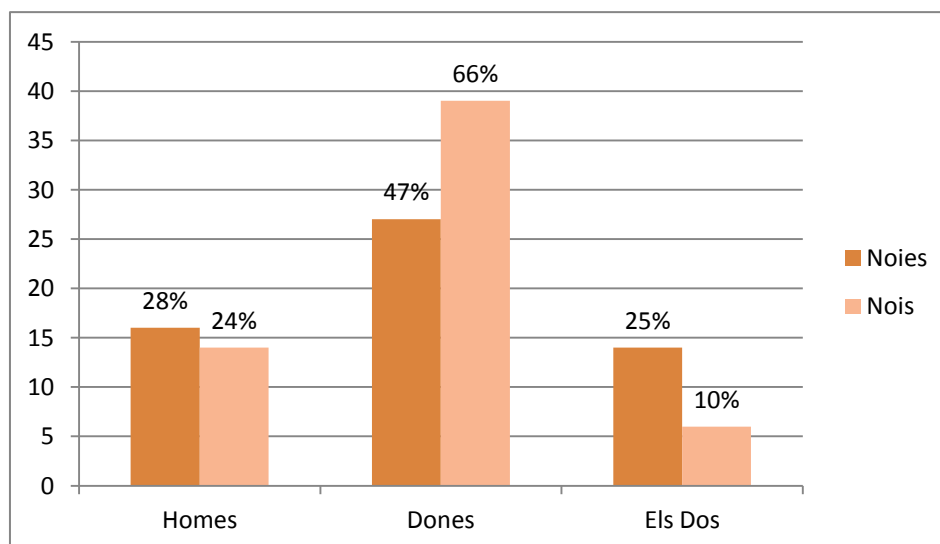
Tal com acabo de dir, els maltractadors volen tenir controlada a la parella. Per aquest motiu vaig ficar aquesta pregunta, ja que volia esbrinar si, sobretot les noies, deixarien de freqüentar llocs que a la parella no els agradessin. Els resultats van ser que la majoria de la mostra enquestada va dir que no, però un 51% dels nois va contestar que deixaria d'anar a certs llocs.

10. Seguiries sortint amb la parella si fos possessiva?

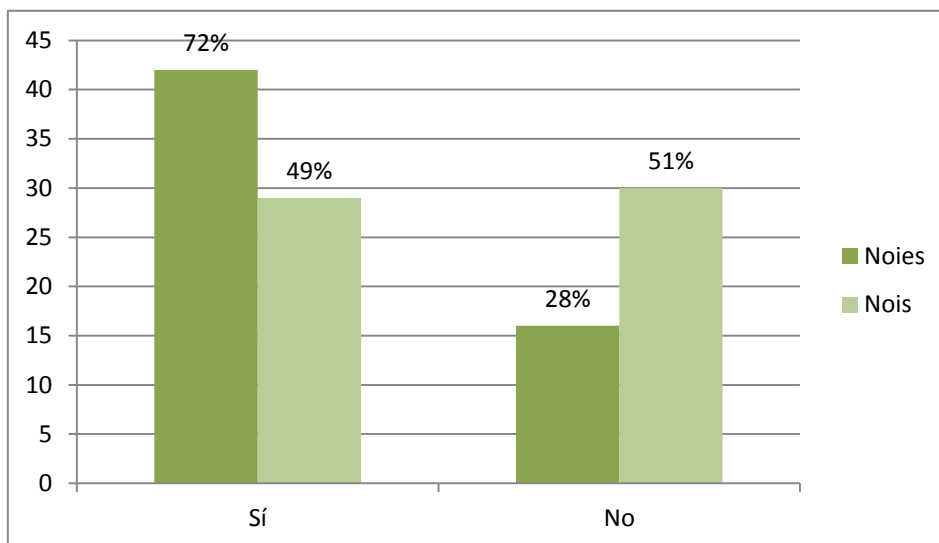
Seguint a les preguntes anterior i l'autoritat de la parella, l'objectiu d'aquesta pregunta era saber si davant d'aquestes situacions de possessió tant els nois com les noies seguirien en aquestes relacions. La majoria de la població enquestada va contestar que no, però tot i així, una gran quantitat va afirmar que continuaria amb una parella possessiva.

11. En les relacions, qui vol tenir sempre la raó?

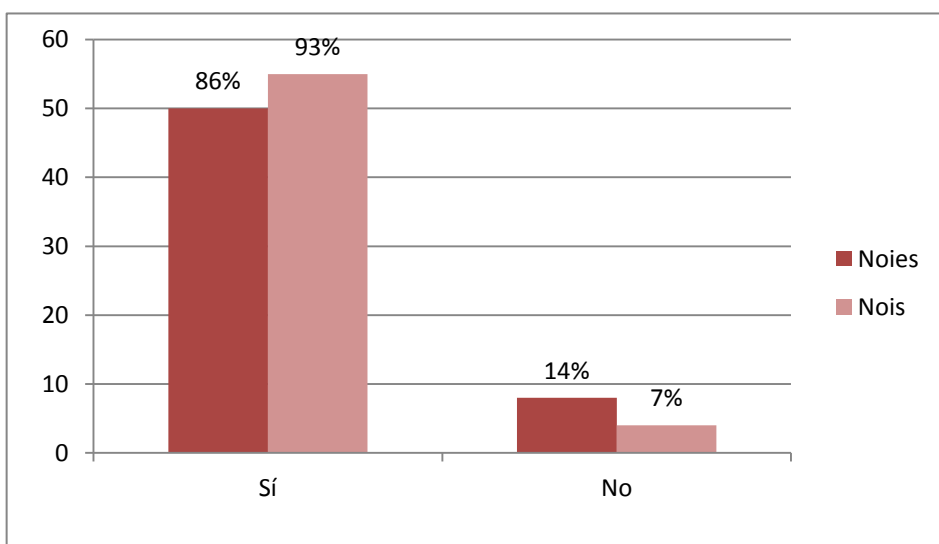
L'objectiu d'aquesta pregunta era saber què pensaven nois i noies envers les discussions de parella i qui acostumava a voler tenir sempre la raó, ja que la majoria de maltractadors sempre volen tenir la raó i si no la tenen s'enfaden. Els resultats obtinguts van ser els següents: 28% i 24% de nois i noies van dir que els homes volien tenir sempre la raó. En canvi la majoria nois i noies van afirmar que sempre eren elles. D'altra banda menys d'una quarta part de persones van contestar que sempre eren els dos.

12. Miraries el telèfon mòbil de la teva parella si veiessis en ella alguna actitud estranya?

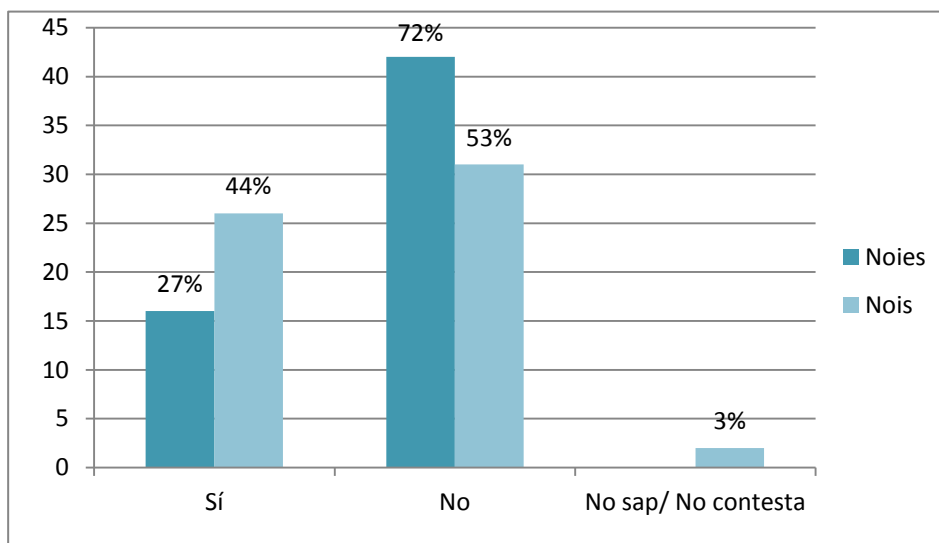
En aquesta pregunta el que volia esbrinar era si la gent, tot i haver contestat anteriorment si eren gelosos o no, controlarien el telèfon de la seva parella, per crear contradiccions. Tot i així, la mostra de població no ha presentat contradiccions. Els resultats són que el 72% de noies sí que ho faria i el 51% dels nois han contestat que no.

13. T'agradaria que la teva parella treballés?

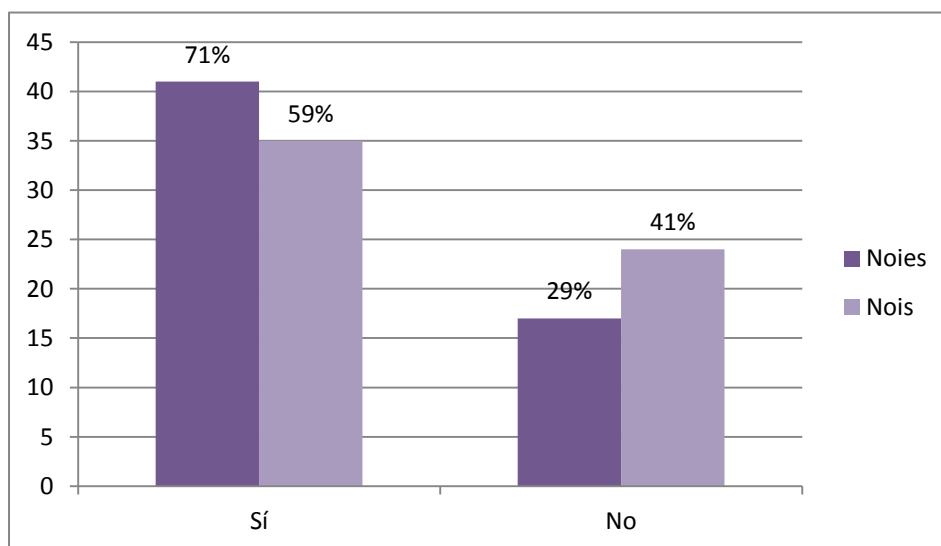
Aquesta pregunta es basava en el model tradicional d'home, ja que el meu objectiu era saber si les noies i, sobretot, nois deixarien que la seva parella treballés. Els resultats que he obtingut han sigut positius, ja que la majoria de la població enquestada deixaria treballar la seva parella.

14. Creus que les infidelitats són perdonables?

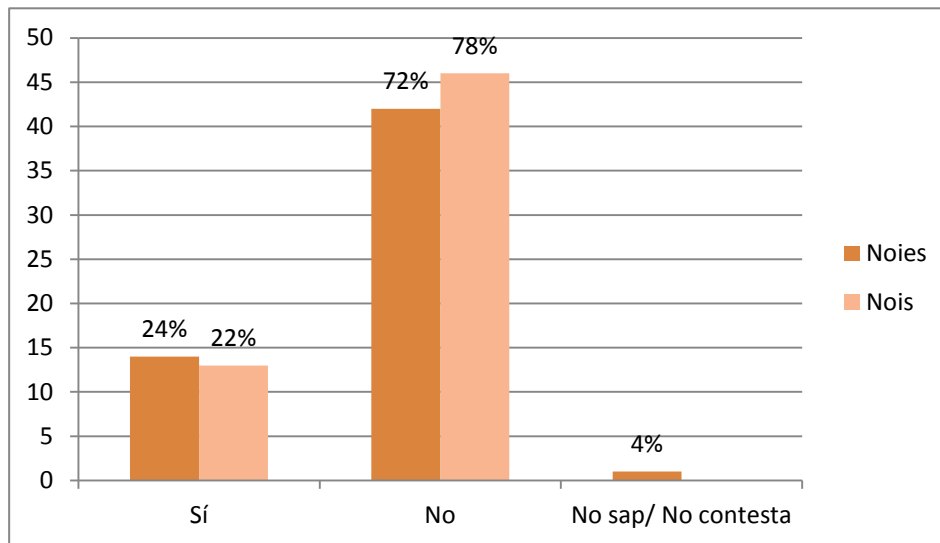
La pregunta numero 14 tracta sobre les infidelitats i si tant els nois com les noies aguantarien aquestes situacions, ja que la majoria de dones aguanten tota sèrie de conflictes i situacions per amor. Els resultats que he obtingut d'aquesta pregunta han sigut bones, ja que la majoria de la població pensa que les infidelitats no són perdonables, però tot i així un 44% i un 27% de nois i noies pensen que sí.

15. Creus que en una parella l'un ha d'estar pendent de l'altre?

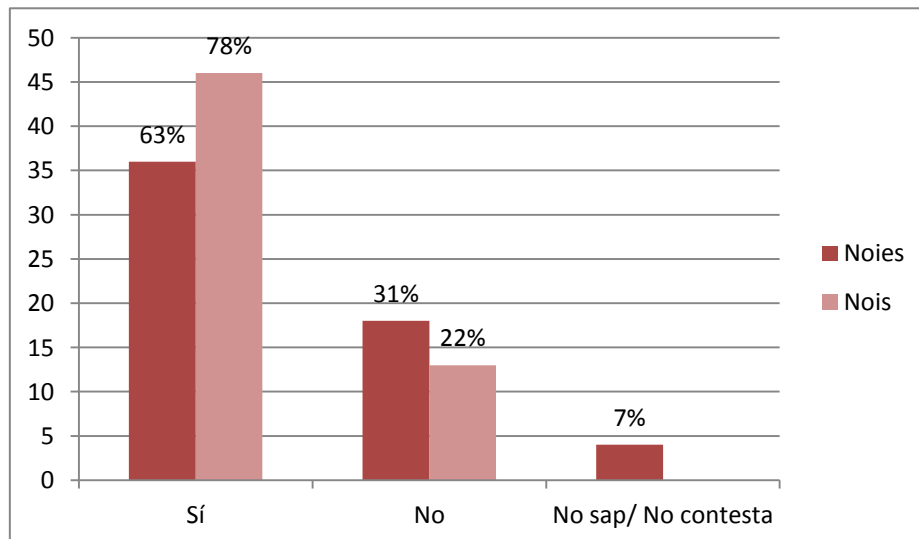
L'objectiu d'aquesta pregunta era obtenir informació sobre el control de la parella, ja que com he dit abans, la majoria de maltractadors en tenen un control obsessiu. Els resultats són que el 71% de noies i 59% de nois creuen que en les relacions de parella un sempre ha d'estar pendent de l'altre.

16. Penses que normalment els nois tenen més poder en la relació que les noies?

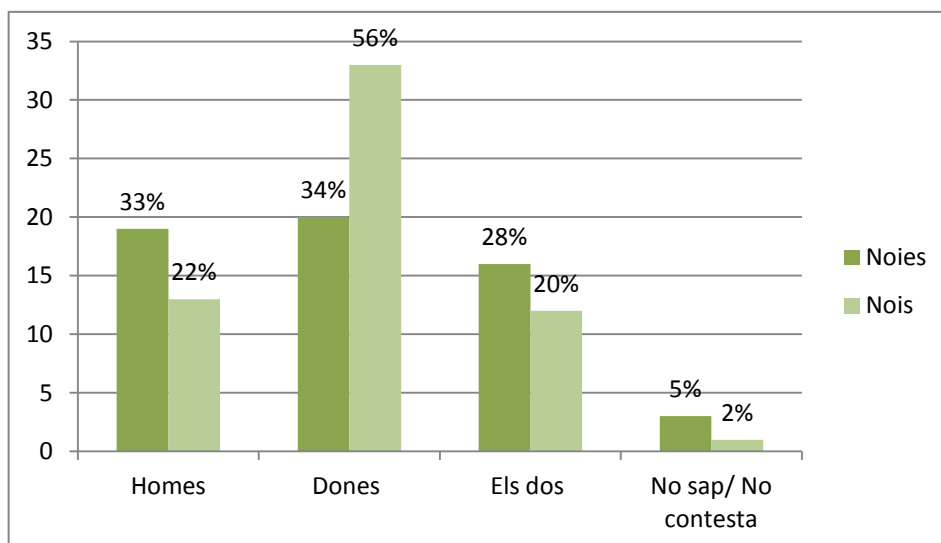
En aquesta pregunta el que volia esbrinar era que pensaven els nois i les noies sobre qui tenia el poder en les relacions, ja que en moltes relacions qui té el poder és l'home. En aquesta mostra de població que he enquestat podem veure que pensen totalment al contrari, ja que un 24% i un 22% de nois i noies han contestat que ells no tenen més poder que elles.

17. Estàs d'acord que les baralles són un factor que sempre està present en les relacions de parella?

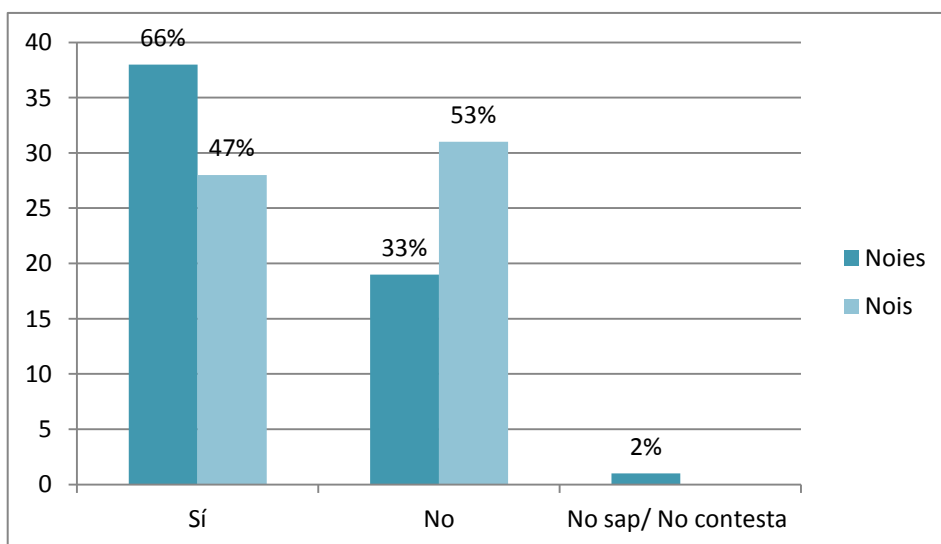
La pregunta numero 17 pretenia saber si la població enquestada ja pensa en aquestes edats que les baralles són un factor important, ja que segons la manera que pensin seran d'una manera o d'una altra. Els resultats són que la majoria dels adolescents, tant nois com noies, pensen que sí és un factor que està present.

18. Qui acostuma a començar les discussions?

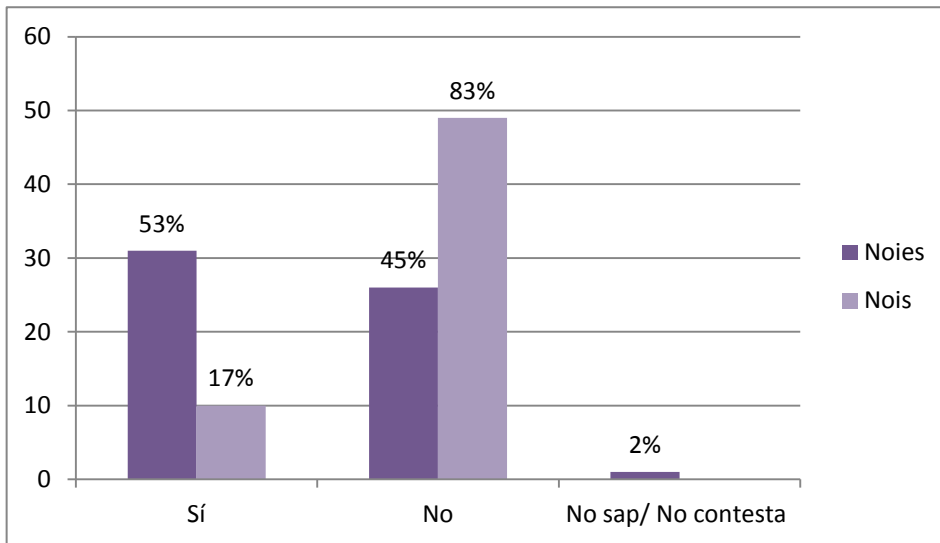
Després de preguntar qui volia tenir la raó sempre també era important preguntar qui comença les discussions, ja que normalment parlem de l'experiència. Volia esbrinar si aquests adolescents eren masclistes, ja que voldria dir que segueixen el model tradicional d'home. Els resultats van ser positius, ja que la majoria de nois, exactament un 56% afirmen que les discussions són començades per les dones.

19. Alguna vegada has tingut ganes d'escridassar la teva parella?

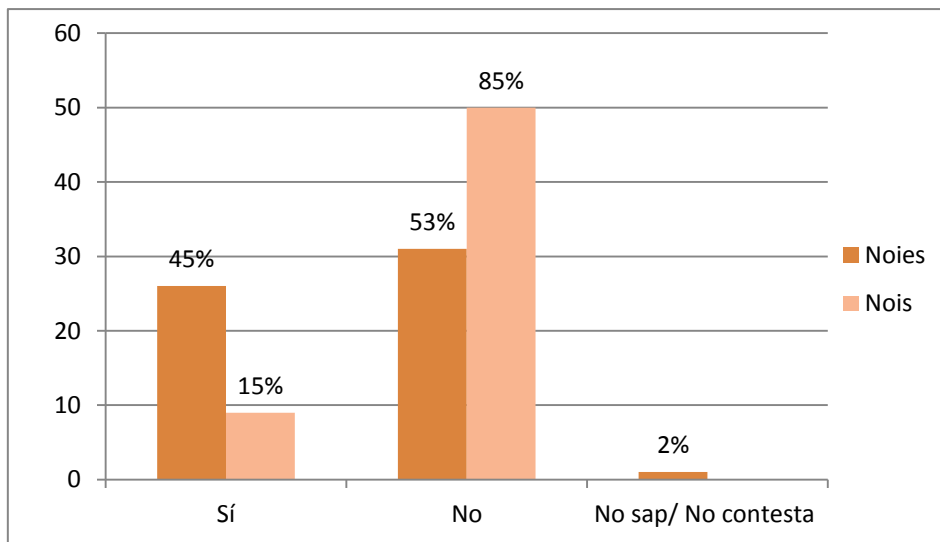
Aquesta pregunta la vaig realitzar amb la intenció de saber si la majoria de la població enquestada havia tingut ganes d'escridassar a la seva parella, ja que això ens informa si la persona és cridanera i s'enfada amb facilitat. Els resultats van ser que un 66% de noies i un 47% de nois van respondre que sí.

20. Alguna vegada has escridassat la teva parella?

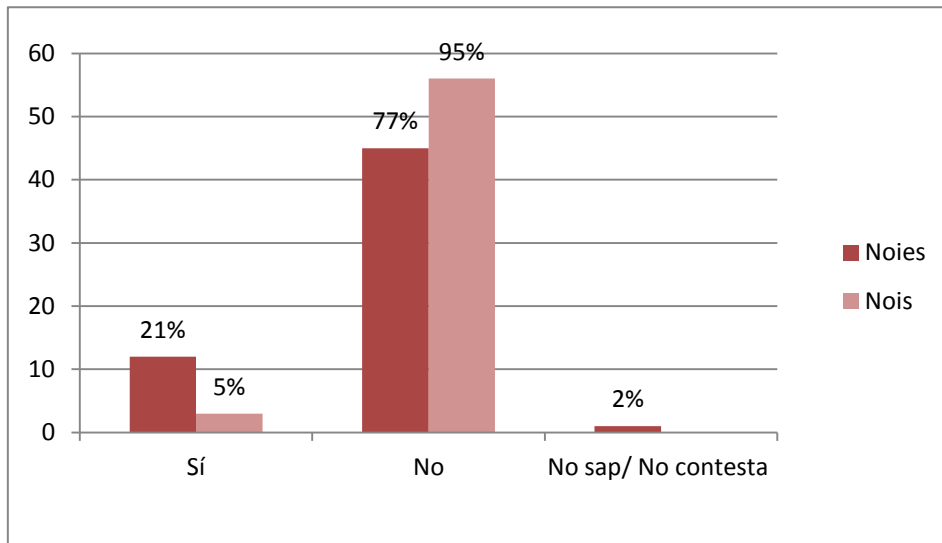
A diferència de la pregunta anterior, aquí podem comprovar realment qui va portar a terme una agressió verbal, ja que aquest era el meu objectiu. El nombre de gent que ho havia pensat a qui ho havia fet realment, va disminuir notablement per part dels nois i una mica per part de les noies, ja que 53% ho havia fet.

21. Alguna vegada has tingut ganes d'empènyer o donar una bufetada a la teva parella?

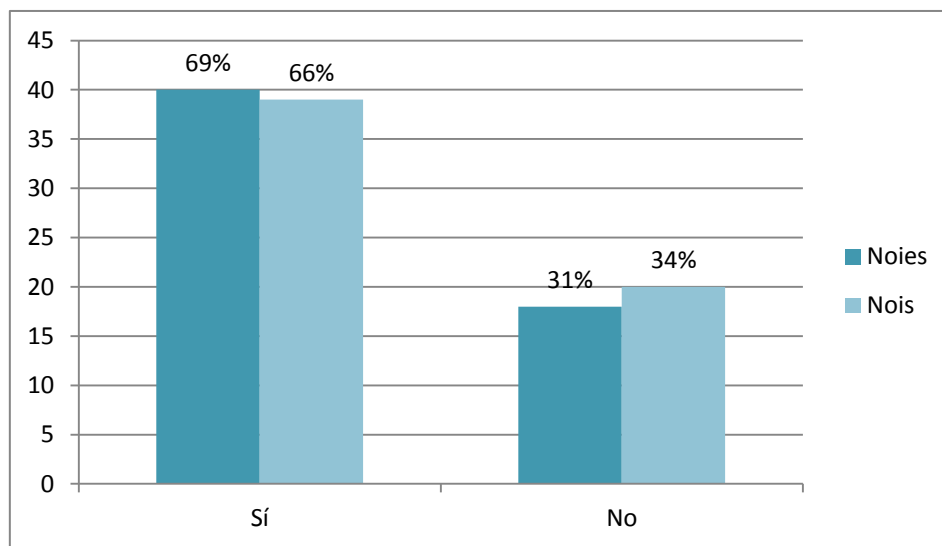
La idea d'aquesta pregunta era poder esbrinar si la població enquestada havia tingut alguna vegada ganes d'agredir la seva parella físicament, ja que d'aquesta manera podem veure l'agressivitat de cada persona. La majoria de nois mai han tingut ganes d'empènyer a la seva parella. En canvi un 45% de les noies n'ha tingut ganes.

22. Ho has fet?

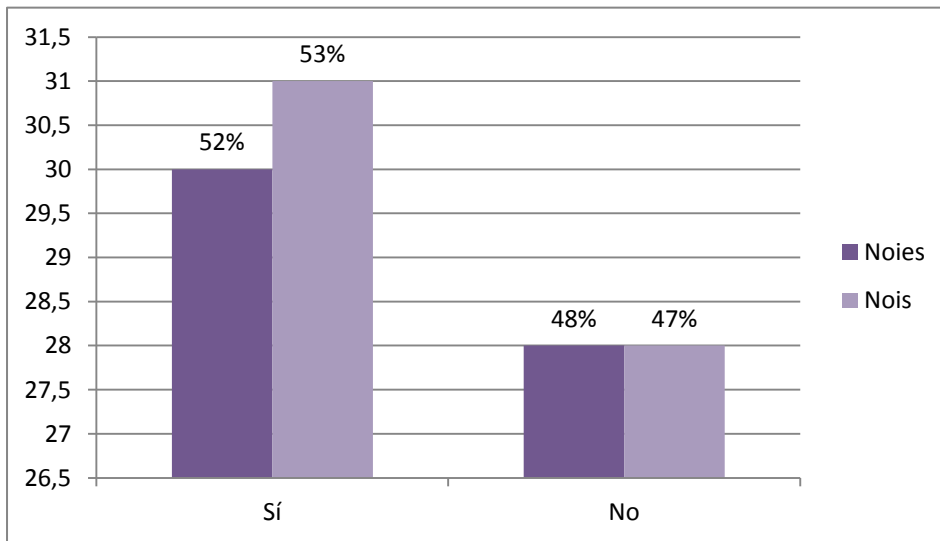
Relacionant aquesta pregunta amb l'anterior podia esbrinar si havien portat a terme alguna agressió física envers la seva parella, ja que és molt important saber si han agredit a la seva parella ho no. La majoria dels adolescents enquestats han contestat que no, però, tot i així, un 21% de noies i un 5% de nois han contestat que sí.

23. Algun cop has vist escridassar-se als teus pares?

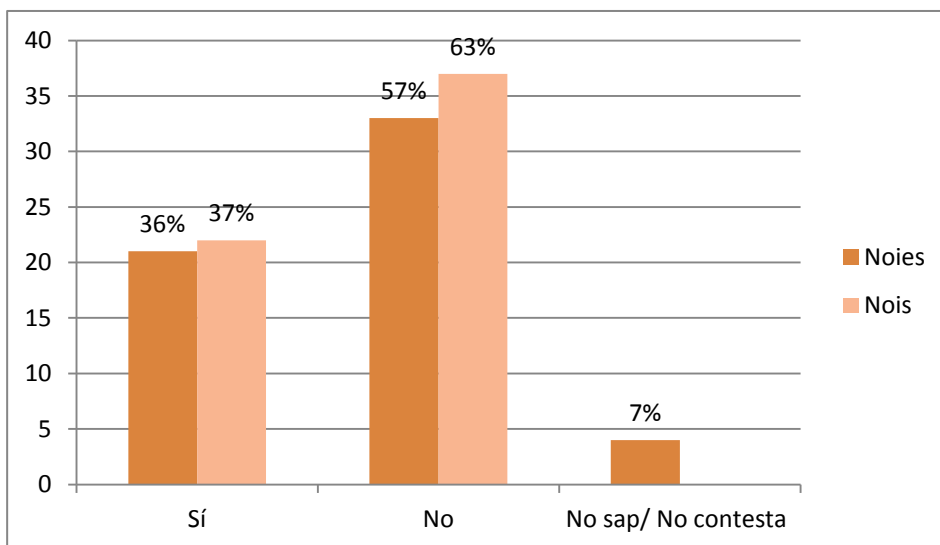
Veure com es comporten els teus pares en el àmbit familiar és molt important, ja que influeix molt en la persona. objectiu era saber si havien vist baralles i crits entre es seus pares. Els resultats obtinguts són que la majoria de la gent que ha contestat l'enquesta ha vist al seus pares barallar-se, tant els nois com les noies.

24. Creus que els crits en una família són normals?

Relacionant la pregunta anterior amb aquesta, l'objectiu d'aquesta pregunta era mitjançant la pregunta anterior veure com els adolescents enquestats ja veien els crits i les baralles normals en una relació de parella. Els resultats que he extret són similars als de la pregunta anterior, on la majoria de nois i noies pensen que és normal.

25. Algun cop has viscut situacions d'agressivitat a casa?

Per últim tenim la pregunta 25 amb la intenció d'esbrinar si els adolescents enquestats havien viscut a casa alguna situació de violència, ja que pot influir molt a l'hora d'esdevenir maltractador. Els resultats són que un 36% de noies i un 37% de nois han viscut aquestes situacions. En canvi, el 57% de noies i el 63% de nois no. D'altra banda trobem un 7% que no ha contestat a la pregunta.

10. Conclusions

Observant tot allò que s'ha exposat anteriorment en aquest treball, podem veure que un es pot esdevenir maltractador de moltes maneres, ja sigui per les experiències familiars viscudes, els rols socialment imposats o per una barreja de totes dues coses. Podem veure que totes les persones estem influenciades per uns rols sexistes que encara perduren en la nostra societat i molts de nosaltres les adoptem d'una manera inconscient. Els comencem a desenvolupar des de petits i a vegades els continuem interpretant fins que som grans. Això significa que tant l'home com la dona s'han criat en un model tradicional, en el qual l'home té el paper autoritari i la dona el de la submissió. Per tant, poden desenvolupar característiques totalment relacionades amb aquest model autoritari, com ara els gelos o les conductes controladores per poder tenir a la dona sota el seu control.

Centrant-nos en el treball de camp i observant els resultats obtinguts, podem adonar-nos que la majoria de la població enquestada que més característiques dels maltractadors mostra són les noies, ja que el 21% d'elles han contestat que han agredit la seva parella i un 79% que són molt geloses. D'altra banda elles mateixes van contestar que qui sempre volia tenir la raó i qui sempre acostumaven a començar les baralles eren elles. Un altre fet molt important és que un 31% d'elles pensen que les baralles són un fet que sempre està present en una parella i, a més a més, el 36% han viscut situacions d'agressivitat i de crits, la qual cosa corroboraria el que els especialistes diuen, és a dir, que si observen agressivitat a casa és molt possible que també l'exerceixi.

Els homes enquestats, com hem pogut veure en els resultats de les gràfiques són de tarannà submís, ja que un 51% ha contestat que si a la parella no li agrada que aquests vagin algun lloc o vol que canviïn la seva manera de vestir ho fan. Un fet que m'ha sorprès és que, tot i acceptar el que diuen les seves parelles, el 56% dels nois mostren sentiments masculistes, ja que a les preguntes en què es demanava qui volia tenir raó o qui començava les discussions deien que eren les dones. És estrany perquè normalment qui és masculista, segons el que diuen els especialistes, acostuma a desenvolupar-ne les característiques més habituals, i a més a més, quan li porten la contrària utilitza la violència perquè des de petits han desenvolupat el model tradicional d'home.

Pel que fa la meua hipòtesis podríem afirmar que sí que es pot esdevenir maltractador en l'adolescència, ja que ho hem pogut comprovar amb les enquestes que s'han repartit en aquest institut i amb les estadístiques de l'esta, podem observar que sí es donen casos en l'adolescència. Incidint més en el tema he pogut esbrinar qui era la persona que exercia la violència, que en aquesta mostra de població enquestada a l'atzar han sigut les noies les que demostraven més característiques d'un maltractador. Amb això no vull dir que les úniques que agredeixen siguin les noies, sinó que en aquest cas, s'ha donat d'aquesta manera. Com podem veure també tenim casos de nois, ja que podem trobar en els resultats que un 49% d'ells mirarien el telèfon mòbil de la seva parella i també, tot i que, amb una diferència notable, el 5 % d'aquests havien agredit a la seva parella.

Aquest es un punt que s'hauria d'investigar en més profunditat, ja que segons el que he pogut extreure dels meus resultats, els adolescents enquestats, no segueixen les estadístiques de l'estat. D'una banda podria ser que les noies de l'INS Joan Oró no es comportessin de la mateixa manera que la majoria de noies de la nostra edat, ja que comparant-ho amb les estadístiques de l'Estat podem veure que durant el 2013 s'han produït 41 casos de violència de gènere entre els menors. D'altra banda podríem considerar l'idea de que els nois que han contestat l'enquesta no fossin totalment sincers, ja que normalment els maltractadors tendeixen a no explicar les situacions perquè ells pensen que no són culpables i que no són agressius.

La meua recerca partia del pressupòsit que molts dels nois adolescents han utilitzat la violència envers les seves parelles. Tal com es pot veure en l'annex, el 25%⁶² del nois controlen el mòbil de les seves parelles, és a dir, tenen la parella controlada perquè són molt gelosos i pensen que la parella pot estar parlant amb un altre noi. És a dir, pensava que lloc de sortir un nombre tant elevat de noies amb les característiques més freqüents dels maltractadors sortirien els nois, i no ha estat així.

Una de les incidències que van sorgir és que la majoria de les persones amb les que vaig voler contactar, com ara especialistes, no van contestar els meus correus i trucades i no vaig poder realitzar les entrevistes⁶³ que vaig redactar.

La meua recerca podria continuar, ja que fora bo distribuir aquestes enquestes a altres adolescents per tal de conèixer les actituds d'alumnes d'altres entorns socioeconòmics. Podria ser que els resultats canviessin segons la classe social en la qual passéssim l'enquesta, ja que això també influeix. Clarament, podria millorar i avançar d'una manera notable, fent entrevistes més profundes amb persones maltractadores i adolescents maltractadors, però un del motius pel qual jo no ho vaig poder fer era perquè era una noia jove i a més a més era perillós. D'altra banda reconec que una pregunta important que hauria d'haver afegit a la enquesta " T'han escridassat alguna vegada?" me la vaig oblidar, possiblement hauria ajudat a entendre millor els meus resultats.

Aquesta recerca ha sigut molt il·lustradora perquè pensava que sabia moltes coses sobre aquest tema, però em vaig adonar que en moltes estava equivocada. No ens hem de creure totes les coses que ens diuen perquè hi ha molts mites, com per exemple, el més comú de tots, que totes les persones a les quals han agredit es converteixen en maltractadors. Són mites que s'han anat creant en la nostra societat i que la gent creu sense haver escoltat realment la persona que ha exercit o patit aquesta violència. Normalment són erronis, ja que una persona després d'haver patit violència pot tornar a tenir una vida normal, però li serà difícil tornar a tenir un ritme de vida normal. Cal tenir en compte que sempre expliquen el seu punt de vista, en el que la responsabilitat la té la seva parella, és a dir, cada persona explica segons la seva situació i el moment més oportú. Cadascú té la seva veritat. Per això quan ens expliquen algun problema

⁶² LA VANGUARDIA, 20 de Novembre del 2013 (V. Annex 6)

⁶³ V. Annex

d'aquests és millor escoltar les dues parts, ja que molts tendeixen a explicar el que més els interessa, ja que els homes maltractadors tendeixen a quedar com el marit o la parella perfecta davant dels amics.

11. Llistat de referències

Bibliografia

ÁLVAREZ, C. DELSO, A. *Manual de prevención de la violencia de género para adolescentes*. Cruz roja española: Madrid, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales; 2001

BRONFFENBRENNER U. *La ecología del desarrollo humano*. Barcelona. Paidós

DERRIDA J. *De la gramatología*. México: Siglo XXI; 2003

DOHMEN M. *Perfil del hombre golpeador*. Buenos Aires: Paidós; 1995.

DUTTON DG, GOLANT SK. *El golpeador. Un perfil psicológico*. Buenos Aires: Paidós; 1997.

ECHEBURÚA E, AMOR PJ. *Hombres violentos en el hogar: perfil psicopatológico y programas de intervención*. Madrid; 1999.

FERRER A, BOSH E. *Introduciendo la perspectiva del género en la investigación psicológica sobre violencia de género*. Anales de Psicología; 2005

GARCIA SALOMON, M. *Els paranys de l'amor. Materials per treballar la prevenció de relacions abusives amb adolescents i joves*. OCTAEDRO: Barcelona; 2006

GROSMAN CP, MESTERMAN S i ADAMO MT. *Violencia en familia. La relación de pareja; aspectos sociales, psicológicos y jurídicos*. Buenos Aires: Universidad; 1989

JACOBSON N, GOTTMAN J. *Hombres que agreden a sus parejas. Cómo poner fin a las relaciones abusivas*. Barcelona: Paidós; 2001.

PAGELOW M. *Woman-battering: victims and their experience*. Beverly Hills, CA: Sage; 1981.

PERRONE R, NANINI M. *Violencia y abusos sexuales en la familia*. Buenos Aires: Paidós; 1995

RAMÍREZ FA. *Violencia masculina en el hogar*. México: Pax México; 2000

SONKIN DJ. *Domestic violence and attachment theory: clinical applications to treatment with perpetrators*. 2007.

TURINETTO AQ, VICENTE PC. *Hombres Maltratadores. Tratamiento psicológico de agresores* Madrid: Acebo; 2008.

WALKER E. *The battered woman*. New York: Harper and Row Publishers; 1979

Filmografía

BOLLAÍN I. *Te doy mis ojos*; 2003

MEYER, S. *Twilight* (2008)

Webgrafía

http://ovsyg.ujed.mx/docs/violencia-en-el-municipio/Listado_de_indicadores.pdf

http://www.iass.es/iass/DEFAULT/indicadores_de_malos_tratos.html

<http://web.educastur.princast.es/ies/sarriond/grupo/grupo1.htm>

<http://violenciadegenerosevilla.blogspot.com.es/2009/02/cuestionario-sobre-la-violencia-de.html>

http://www.caritashuelva.org/spip212/IMG/pdf_Seminario_violencia_de_Genero.pdf

http://www.asturias.fundacionamaranta.org/fotos/File/pdfs/Perfil_Psicologico_e_Intervenci%C3%83%C2%B3n_de_los_hombres_maltratadores_J_Madina.pdf

<http://www.msssi.gob.es/ssi/violenciaGenero/publicaciones/comic/docs/castellano.pdf>

<http://www.colaepsi.psicologico.cl/tematicayponentes/MIGUELANGELSORIAVERDE.pdf>

http://webs.uvigo.es/pmayobre/pdf/proqualitas_equal_marco_conceptual_en_la_socializacion_de_genero.pdf

http://www.dipucadiz.es/opencms/export/sites/default/dipucadiz/areas/igualdad/igual_muj/docum_int/basico_2009/Mxdulo_05_Socializacixn_de_gxnero..pdf

http://www.sicarasturias.org/fotos/File/pdfs/Perfil_Psicologico_e_Intervenci%C3%83%C2%B3n_de_los_hombres_maltratadores_J_Madina.pdf

http://www.unicef.org/spanish/earlychildhood/index_40749.html

http://elpais.com/diario/2011/03/13/eps/1300001216_850215.html

<http://www.aprodemm.es/maltrato-y-sus-consecuencias/yo/>

http://www.conexus.cat/admin/files/documents/27_Abordaje_terapeutico_hombres_violencia_genero_Heinrich_Geldschlager_Oriol_Gines.pdf

<http://www.amuvi.org/data/downloads/items/11/Mitos.pdf?1250534685>

http://www.msssi.gob.es/ssi/violenciaGenero/portalEstadistico/docs/VMortales_2013_27_11.pdf

http://www.eldiario.es/sociedad/felices-comieron-perdices_0_100790238.html

http://www.ehowenespanol.com/cuales-son-diferencias-amor-romantico-amor-verdadero-info_374899/

<http://www.decrecimiento.info/2013/11/la-construccion-sociocultural-del-amor.html>

<http://iniciativadebate.org/2013/11/12/la-violencia-de-genero-y-el-amor-romantico/>

<http://nuriavarela.com/el-amor-romantico-como-utopia-emocional/>

http://es.wikipedia.org/wiki/Amor_rom%C3%A1ntico

http://www.surt.org/gvei/docs/propuesta_variables_cualitativas_gvei.pdf

<http://www.sevilla.org/ayuntamiento/areas/area-de-familia-asuntos-sociales-y-zonas-de-especial-actuacion/a-mujer/violencia-de-genero/formacion-a-profesionales-en-materia-de-violencia-de-genero/pdf-del-manual>

http://www.cdp.udl.cat/home/images/pdfs/quadripticviolencia_web_catala.pdf

<http://www.futureswithoutviolence.org/userfiles/file/ImmigrantWomen/Rueda%20de%20poder%20y%20control%20-%20inmigrante1.pdf>

<http://www.fundacionmujeres.es/maletincoeducacion/pdf/CUAD5horiz.pdf>

<http://revistaseletronicas.pucrs.br/ojs/index.php/revistapsico/article/viewFile/11106/7626>

http://www.gov.mb.ca/justice/domestic/cycleofviolence/pdf/cycleofviolence_Spanish.pdf

<http://www.lavanguardia.com/sucesos/20131008/54390709813/menor-asesinada-tarrega-victima-violencia-machista-mas-joven-2013.html>

ANNEXOS

Edat:

Sexe:

1. Creus que existeix la violència de gènere en les parelles joves?
 - a. Sí
 - b. No
2. Penses que els gelos són inevitables en una relació de parella ?
 - a. Sí
 - b. No
3. Estaries amb una persona gelosa?
 - a. Sí
 - b. No
4. Et consideres gelós/a?
 - a. Sí
 - b. No
5. Li demanaries a la teva parella que canviés la seva manera de vestir si la trobessis inadequada?
 - a. Sí
 - b. No
6. Canviaries la teva forma de vestir si la teva parella t'ho demanés?
 - a. Sí
 - b. No
7. Creus que estar amb algú és molt important en aquestes edats?
 - a. Sí
 - b. No
8. Creus que la teva parella hauria de deixar de veure a les seves amistats per estar més estona amb tu?
 - a. Sí
 - b. No

9. Deixaries d'anar a llocs que a la teva parella no li agradessin?
- a. Sí
 - b. No
10. Seguiries sortint amb la parella si fos possessiva?
- a. Sí
 - b. No
11. En les relacions, qui vol tenir sempre la raó?
- a. Homes
 - b. Dones
12. Miraries el telèfon mòbil de la teva parella si veiessis en ella alguna actitud estranya?
- a. Sí
 - b. No
13. T'agradaria que la teva parella treballés?
- a. Sí
 - b. No
14. Creus que les infidelitats són perdonables?
- a. Sí
 - b. No
15. Creus que en una parella l'un ha d'estar pendent de l'altre?
- a. Sí
 - b. No
16. Penses que normalment els nois tenen més poder en la relació que les noies?
- a. Sí
 - b. No

17. Estas d'acord que les baralles són un factor que sempre està present en les relacions de parella?
- a. Sí
 - b. No
18. Qui acostuma a començar les discussions?
- a. Homes
 - b. Dones
19. Alguna vegada has tingut ganes d'escriuassar la teva parella?
- a. Sí
 - b. No
20. Alguna vegada has escriuassat la teva parella?
- a. Sí
 - b. No
21. Alguna vegada has tingut ganes d'empènyer o donar una bufetada a la teva parella?
- a. Sí
 - b. No
22. Ho has fet?
- a. Sí
 - b. No
23. Algun cop has vist escriuassar-se als teus pares?
- a. Sí
 - b. No
24. Creus que els crits en una família són normals?
- a. Sí
 - b. No

25. Algun cop has viscut situacions d'agressivitat a casa?

a. Sí

b. No

sociedad
Repsol empezará en mayo a buscar petróleo en Canarias

De maltratador en maltratador

La violencia provoca secuelas psicológicas que pueden llevar a la mujer a caer en manos de otros agresores ● El patrón de relaciones basadas en la obediencia y la desigualdad a menudo es recurrente

REYES RINCÓN

A Eva le puñalada definitiva se la asestaron la madrugada del martes. Fue sobre las 4.30 cuando A. C. G., de 51 años, acudió a la comisaría de Torremolinos (Málaga) para confesar que acababa de matar a su pareja. Él fue el autor del último golpe, el que convirtió a Eva, de 36 años, en la víctima mortal número 44 de violencia de género en España en 2013. Pero ni él fue el primer agresor de Eva, ni ella la primera víctima de A. C. G. Los dos llevaban años atrapados en la red de la violencia de género. Eva como víctima en, al menos, dos agresores anteriores; y él como agresor con dos parejas previas.

¿Qué ha fallado para que una víctima reincidente muera a manos de un verdugo experi-

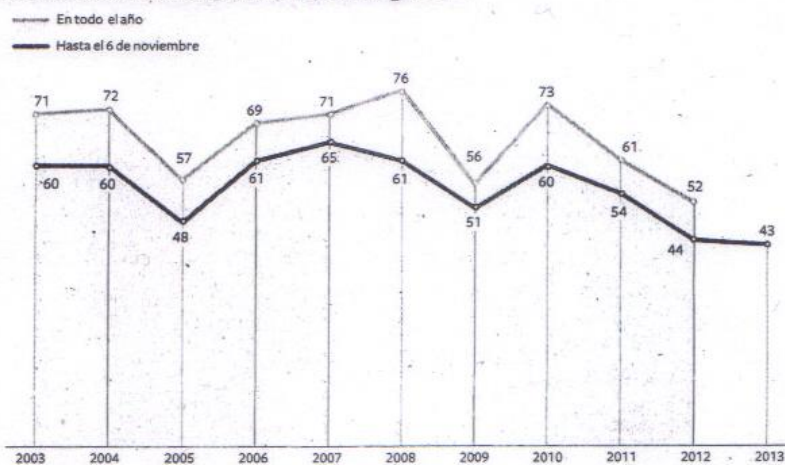
Eva obtuvo órdenes de protección de dos parejas, pero murió víctima de otra

La retirada de denuncias debería ser una clara señal de alarma

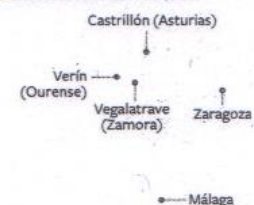
mentado? Al contrario que la mayoría de víctimas mortales de violencia de género, Eva había dado el paso de denunciar a los hombres que la maltrataban. Lo había hecho tres veces y en dos de ellas, en 2004 y 2011, obtuvo una orden de protección. El crimen que esta semana le causó la muerte está bajo secreto de sumario, pero fuentes del caso indican que la relación que mantenía la pareja era reciente. Aun así, a Eva le había dado tiempo de sufrir, al menos, una paliza que la llevó a acudir a un centro de salud desde donde el personal sanitario redactó un parte de lesiones para trasladarlo al juzgado. Según fuentes del caso, la policía la convenció para que presentara una denuncia, pero la mujer no siguió con el proceso ni pidió medidas de protección.

La denuncia a seguir con la denuncia por parte de una víctima con antecedentes de haber sufrido violencia ya de por sí de-

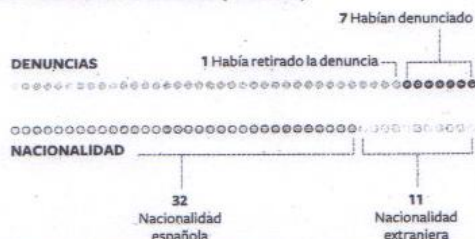
Victimas mortales por violencia de género

CASOS EN INVESTIGACIÓN

SITUACIÓN DE LAS VÍCTIMAS (43 EN 2013)

Fuente: Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad

bería haber encendido las alertas, advierten los expertos. "Las propias familias e incluso los jueces a veces ven contradictorio que ponga una denuncia y luego la retire. Pero hay que insistir en que no solo no es contradictorio, sino que es un dato más que nos puede hacer sospechar que una mujer está siendo víctima de violencia", advierte Susana Martínez, presidenta de la Comisión para la Investigación de Malos Tratos.

Tras la retirada de una denuncia suele haber una mujer que se siente sola en su lucha por defenderse del agresor, que no tiene el apoyo de su entorno y que tampoco ha recibido ayuda psicológica. "Nosotros tenemos que trabajar para que la víctima tenga el apoyo suficiente para no retirar la denuncia", explica Susana Martínez, que, no obstante, alerta de que la denuncia "ni acaba ni soluciona" el problema de la violencia de género. Eso lo comprobó Eva, que había denunciado a dos parejas anteriores, obtuvo órdenes de protección, se alejó de ellos y, aun así, se convirtió en víctima de nuevos agresores.

"Cuando una mujer cae en distintas relaciones de maltrato es porque no se la ha fortalecido lo suficiente", señala la presidenta del Observatorio contra la Violencia Doméstica y de Género del Consejo General del Poder Judicial, Inmaculada Montalbán, que recuerda que el maltrato, además de las heridas físicas, deja importantes secuelas psicológicas: anulación de la autoestima, depresión, dependencia emocional. "Si la mujer no se recupera con apoyo social, familiar y psicológico es proclive a caer de nuevo en esta rueda", señala Montalbán.

En los registros del Instituto Andaluz de la Mujer (IAM) no consta que Eva hubiera usado nunca sus servicios, a pesar de que el punto de coordinación que desde 2009 gestiona la Con-

Alejar al agresor es solo el comienzo

RINCÓN

Susana Martínez y Angélica Guzmán

Con el último asesinato en Torremolinos, según los datos oficiales, ya son 44 las mujeres asesinadas a manos de sus parejas o exparejas en nuestro país. En este último caso, la mujer contaba con dos órdenes de alejamiento de parejas anteriores y era considerada de "bajo riesgo" por no recibir visitas ni amenazas de estas. Entonces, ¿qué ha fallado?

Las relaciones de violencia no acaban con la denuncia, con la orden de protección, ni tan siquiera, con el posible ingreso en prisión del agresor. Alejar al agresor es solo un comienzo, imprescindible, por otra parte, pero no suficiente.

Es necesario trabajar con la víctima. Realizar una reestructuración del concepto de pareja y de relación. Si este proceso no se lleva a cabo, la historia de violencia continúa, quizá no con ese agresor, pero es muy probable que con otro; otro hombre que la

trate de la misma forma que el anterior, que a ella le permita comportarse como ha aprendido que debía hacerlo, bajo la sumisión y el miedo. No es fácil reaprender lo que es el cariño, o lo que son las formas saludables de relación, y, menos aún, en una sociedad en la que los celos siguen considerándose "una muestra de amor", y que de forma natural tiende a descargar de responsabilidad a los agresores.

En este caso lo vemos una vez más, según se ha recogido por algún medio de comunicación: el casero de la pareja afirma que el agresor tenía "depresión y no estaba muy bien de la cabeza", por lo que no parecía muy sorprendido con lo ocurrido. Depresión, consumo de alcohol u otras sustancias... A menudo, aparecen argumentos que liberan al agresor de su responsabilidad y ponen el peso de la culpa en las circunstancias del hecho o, lo que es peor, sobre la propia mujer. Parece que se nos olvida que no son ellas las que mueren, son ellos quienes acaban con sus vidas.

Desde la Comisión para la Investigación

de Malos Tratos a Mujeres condenamos este nuevo asesinato y hacemos un llamamiento sobre la importancia de que las terapias psicológicas especializadas cobren una mayor relevancia en la intervención con mujeres víctimas de la violencia de género, como medio para evitar la repetición de patrones propios de este tipo de violencia y en la valoración del riesgo de la víctima. Siendo para ello imprescindible reforzar los medios y recursos con los que cuentan las entidades destinadas a la intervención con mujeres víctimas de violencia de género.

En Madrid, la Comisión para la Investigación de Malos Tratos a Mujeres cuenta con un centro especializado que proporciona apoyo psicológico gratuito a las mujeres víctimas de malos tratos y a sus hijos e hijas, al que se puede acceder a través del teléfono gratuito de información 900 100 009.

Susana Martínez Novo es presidenta de la Comisión para la Investigación de Malos Tratos. Angélica Guzmán Fornell se encarga del departamento de comunicaciones y redes sociales de la comisión.

sociedad

Canadá desmantela una enorme red de pornografía infantil

cultura

Lanzmann presenta 'El último de los injustos' en Sevilla

deportes

Igor Engonga, del colegio a jugar contra La Roja

sejería andaluza de Justicia avisa de forma automática al IAM y al Servicio de Asistencia a Víctimas de Andalucía (SAVA) cada vez que un juez dicta una orden de protección. Tras esa alerta, ambos servicios contactan con la víctima para ofrecer una "atención integral" a la mujer, señala Encarnación Aguilar, directora general de Violencia de Género y Asistencia a Víctimas de la Junta de Andalucía.

Desde 2009, hasta el punto de coordinación andaluz han llegado 12.512 órdenes de protección y, a partir de ellas, se ha atendido a 7.111 víctimas. Al margen de que una mujer pueda haber obtenido más de una orden, los datos revelan que son muchas las mujeres que no llegan a recibir este apoyo. "Estamos obligados a ofertar estos recursos de forma inmediata. Pero la mujer tiene la libertad de decir si los quiere recibir o no", afirma la directora general.

La presidenta de la Comisión para la Investigación de Malos Tratos considera que, cuando una mujer desiste de recibir estos apoyos, habría que plantearse que algo falla. "Si se le ofrecen recursos que se adaptan a sus horarios, en los que ella percibe empatía y que se entiende su pro-

blema, no hay muchas mujeres que los rechacen. Lo que ocurre es que a veces hay pocos recursos y los pocos que hay no se adaptan a las necesidades de la víctima", asegura. En los que ofrecen en su organización, señala, hay lista de espera.

Amparo Díaz, abogada especialista en victimología y violen-

"Muchos agresores ven normal su comportamiento", dice Montalbán

"Los maltratadores buscan mujeres desprotegidas", afirma una abogada

cia de género advierte también de la importancia de que todas las víctimas, y especialmente las reincidentes, reciban terapia de larga duración. "Estas víctimas suelen presentar lo que llamamos una indefensión aprendida, una alta tolerancia a la agresión física y psicológica, por lo que no es raro que una vez que superen

una relación de violencia, sufran otra", advierte. "Necesitan apoyo para librarse de esa dinámica, eliminar el sentimiento de culpa, aprender a distinguir las relaciones insanas y dejar de creer en la fantasía del cambio", añade. Díaz recomienda a las víctimas acudir a los servicios especializados de las comunidades autónomas, aunque advierte que, "sobre todo desde que empezó la crisis", estas terapias suelen ser más grupales que individualizadas, lo que, en ocasiones, dificulta la recuperación.

Eva, la última víctima de violencia de Málaga, tenía "muy consolidado" ese patrón de relaciones sentimentales "basadas en la dependencia y la desigualdad", asegura la directora de Violencia de Género de Andalucía. "Hay casos que son muy resistentes al cambio porque han aprendido a relacionarse así con el sexo opuesto", sostiene Aguilar. Es lo que el forense y exdelegado del Gobierno para la Violencia de Género Miguel Lorente califica de una "normalización" de los malos tratos. "Son situaciones en las que la mujer llega a justificar la violencia en determinadas circunstancias. No le parece bien que su marido le pegue, pero entiende que le puede pegar".

En esta espiral se quedan tan atrapadas mujeres que conviven 50 años con un maltratador como aquellas que encadenan distintas relaciones de maltrato.

La misma normalización del maltrato que sienten muchas mujeres, la experimentan también los agresores, por lo que la presidenta del Observatorio de

El problema es "que han aprendido a relacionarse así", dice una experta

Los especialistas reclaman ayuda psicológica de larga duración

Violencia de Género advierte de la importancia de que los maltratadores también pasen por terapia. "No se sienten culpables, asumen su comportamiento agresivo como normal y hay alta probabilidad de que lo reproduzcan porque su razón última es lograr una posición de dominio sobre la mujer", señala Montalbán.

"Todas las mujeres son maltratadas más de una vez por sus agresores, pero además hay agresores que maltratan a más de una mujer", apunta Miguel Lorente. Los datos alertan de que estas reincidencias no son excepciones aisladas. Según el informe del Observatorio de Violencia de Género sobre la evolución de las denuncias entre 2005 y 2012, el número de mujeres agredidas que denunciaron fue de 656.212, mientras que el total de los hombres denunciados fue de 714.412, lo que indica que 58.200 hombres habían maltratado a más de una mujer.

La abogada Amparo Díaz considera que igual que un pederasta busca en Internet a las víctimas más vulnerables, los maltratadores también tienen tendencia a "elegir" a mujeres desprotegidas, por lo que no es casual que una mujer que ha sido víctima de violencia y no ha recibido apoyo se tope con un agresor reincidente. Además, advierte Lorente, el agresor al principio suele ser "muy considerado, muy atento con la mujer". Esta, a su vez, tiene "la autoestima por los suelos y un déficit emocional". "Cuando se encuentran las dos personas la mezcla es terrible", señala el forense.

CONSIGUE CON EL PAÍS 6 MAXIFULARES

Para una única compra de más de 100 ejemplares para el programa, para ir a una feria... EL PAÍS y Filantrópica de España les ofrece...
 1. Luna (15 de noviembre)
 2. África (12 de diciembre)
 3. Jansine (24 de diciembre)
 4. Luna (1 de diciembre)
 5. Luna (8 de diciembre)
 6. Stella (15 de diciembre)

LOS FAVORITOS DE

ESTE DOMINGO, MAXIFULAR LUNA

EL PAÍS

La menor asesinada en Tàrrega es la víctima de violencia machista más joven del 2013

La subdelegada del Gobierno en Lleida habla de endurecer un poco la legislación y también concienciar en el tema del maltrato

Lleida. (EFE).- La chica de 14 años asesinada ayer por la tarde a cuchillas presuntamente por su expareja, un chico de 18 años, en la población leridana de Tàrrega, es la víctima más joven de violencia machista en Catalunya en lo que llevamos de año.

Así lo ha confirmado el Instituto Catalán de la Mujer, que ha señalado que no es la más joven de todos los asesinatos por violencia de género que ha habido en Catalunya debido a que en muchas ocasiones, lamentablemente, entre las víctimas de la violencia machista hay niños, los hijos de la pareja.

Precisamente, la subdelegada del Gobierno en Lleida, Inma Manso, ha reflexionado hoy sobre la edad cada vez más joven de las víctimas de este tipo de delito. "Que cada vez sean chicas más jóvenes nos tiene que hacer reflexionar en que la concienciación y la prevención son importantes. Hay que trabajar día en día en este sentido tanto con los hombres como con las mujeres y sobre todo con las de corta edad, porque las niñas con 14 años quizás no ven los problemas y las dificultades que las personas más mayores sí vemos", ha señalado.

Para Manso, el asesinato de ayer no afecta sólo a los familiares y amigos de la chica -a los que ha enviado su pésame- sino a toda la sociedad.

"Es fatal, dramático, que cada vez haya personas más jóvenes, lo que no quiere decir que el hecho sea más o menos grave, pero sí que sensibiliza más porque esta chica no había tenido tiempo de conocer casi nada", ha apuntado. Y ha añadido: "Cuando pasa una cosa de estas no hay un solo culpable, lo somos todos". "Se tendría que endurecer un poco la legislación y también concienciar en el tema del maltrato, porque uno de los problemas que tenemos es que la víctima siempre perdona, hasta que ya no puede perdonar más porque está muerta. Creo que esta es una de las cosas en que tenemos que trabajar, de manera que las víctimas tengan todo el apoyo psicológico necesario", ha dicho.

Por último, Manso ha apuntado que uno de los elementos determinantes para que las víctimas de violencia machista sean tan jóvenes es que "las chicas tengan relaciones de pareja siendo cada vez más jóvenes, lo que influye negativamente".

Un hombre mata a su pareja y se suicida después en Málaga

Una mujer de 66 años ha fallecido tras ser apuñalada por su pareja, de 68 años, que, posteriormente, se lanzó al vacío desde un quinto

Una mujer de 66 años ha fallecido tras, al parecer, ser apuñalada por su pareja, de 68 años, que, posteriormente, se habría quitado la vida lanzándose al vacío desde un quinto piso. Se trataría, por tanto, de un **nuevo caso de violencia de género**.

NOTICIAS RELACIONADAS

La coordinadora provincial del Instituto Andaluz de la Mujer (IAM), **Estefanía Martín Palop**, ha señalado que **no hay constancia de denuncias previas por malos tratos** ni tampoco que la mujer acudiera a ninguna oficina de atención a víctimas de violencia de género.

Los servicios de emergencias recibieron varias llamadas sobre las 00.20 horas de este miércoles alertando de que un hombre se había precipitado desde la quinta planta de un edificio situado en la calle Comendador Bobadilla, en el distrito de Ciudad Jardín, han indicado fuentes policiales. Tras personarse en el lugar los agentes y alertados por los vecinos, se dirigieron a la vivienda del finado en búsqueda de la mujer. Al no recibir respuesta, entraron en la casa, encontrándola sin vida, con **una herida de arma blanca en el cuello**.

Por su parte, el delegado del Gobierno andaluz en Málaga, **José Luis Ruiz Espejo**, ha lamentado en rueda de prensa este nuevo asesinato y ha incidido en que hay que "seguir trabajando para erradicar los malos tratos". Este asesinato es el cuarto del año en la provincia por violencia de género, de los que, ha recordado, dos fueron de menores de edad, por lo que el Gobierno "tiene el compromiso de seguir trabajando" para acabar con estas muertes.

El 10,5% de les menors pateix violència masclista, sobretot a través d'internet

Un 25% reconeix que la seva parella els "controla tota la seva vida" pel mòbil

CELESTE LÓPEZ
Madrid

Es redueixen els comportaments sexistes entre els adolescents, però s'incrementen els casos de maltractaments. D'aquesta manera resumia ahir la professora María José Díez Aguado, de la Universitat Complutense, les conclusions de l'estudi *L'evolució de l'adolescència espanyola sobre la igualtat i la prevenció de la violència de gènere*, en què fa una radiografia dels menors actuals comparant-los amb els de fa tot just tres anys, quan es va fer el primer estudi d'aquestes característiques.

L'increment dels casos de violència masclista -el 2010, el 9,6% de les adolescents reconeixien haver patit maltractaments, enfront del 10,5% actual- s'explica, principalment, per l'accés a les noves tecnologies que faciliten l'assetjament i els insults. De fet, gairebé el 29% d'aquestes menors (d'entre 13 i 19 anys) reconeixen haver patit o estar patint un control abusiu de la seva vida -amb qui parlen, on van, com s'han de vestir, què diuen...- per part de la seva parella o exparella. La major part d'aquest control (25,2%), assenyala la professora Aguado, es fa a través del telèfon mòbil.

Del percentatge de maltractades, el 23,2% reconeix que ha estat ridiculitzada i insultada; l'11,6%, menyspreada; el 23,2%, aïllada dels seus amics; gairebé el 15% ha estat atemorida; el 6% s'ha vist obligada a fer activitats sexuals que no volia, i el 3% reconeix haver estat colpejada.

Aquesta desoladora realitat se suma a la dels nois que reconeixen haver-la exercit, encara que com era d'esperar, en proporcions menors que les joves: "l'he insultat i ridiculitzat" (13,2%); "li he dit que no valia res" (7,2%); "he tractat de controlar-la decidint per ella fins al més mínim detall" (16,2%); "li he fet sentir por" (8,7%); "l'he pressionat perquè realitzés conductes

El mòbil és una de les armes utilitzades per atemorir les menors

CODING / GETTY IMAGES

"No ens resignem, es pot eradicar"

■ A la pregunta de si Espanya està avançant en la lluita contra la violència de gènere, la professora Aguado insisteix que sí, tot i que encara queda molt camí per recórrer. Segons el seu parer, la clau és l'educació: "Quan els joves aborden a les escoles i els instituts aquest tema es redueix la possibilitat del maltractament", assenyala taxativa. I insisteix en la necessitat de destinar recursos a aquesta tasca, en la qual cada dia hi ha més profes-

sors homes involucrats. Aquesta dada, assegura, augmenta encara més la possibilitat de reduir la violència de gènere.

La visió positiva de la professora Aguado contrasta, en canvi, amb algunes dades de la seva investigació: el 8,6% dels adolescents creu que la violència que es produeix a casa és un assumpte familiar, percentatge que ha pujat més de 5 punts respecte a fa tres anys. I encara que han descendit els que estan

d'acord amb comportaments sexistes i violents, hi ha prou d'un 7% de joves que creu que "pel bé dels fills" la dona no ha de denunciar el maltractador; un 2,4% justifica que un home agredeixi la seva dona si ella decideix deixar-lo o el 3,2% opina que per tenir una bona relació de parella "és desitjable que la dona eviti portar la contrària a l'home"... "No ens resignem. La violència de gènere es pot eradicar", reitera María José Aguado.

de tipus sexual en les quals no volia participar"(6,1%)... I la major part d'aquestes accions, es duen a terme a través d'internet.

Però no es pot donar tota la culpa a les noves tecnologies d'aquest increment de la violència de gènere dels menors. Gran part la tenen els adults, que han transmès a aquests joves idees masclistes que fan perviure les relacions de desigualtat i que, en bona mesura, encoratgen la violència de gènere. Un exemple clar: el 73,3% dels adolescents reconeix haver sentit la frase: "La gelosia és una expressió d'amor", pronunciada pels adults en alguna ocasió. El percentatge de noies que ha sentit aquesta frase "sovint" o "amb

EL PAPER DELS ADULTS
El 73% dels joves han sentit que "la gelosia és una expressió d'amor"

PRECOCITAT
Els adolescents comencen a tenir relacions de parella als 13 anys

freqüència" és del 35,8% (enfront del 29,3% de l'any 2010) i el de nois, del 36,8% (29,3% fa tres anys).

Una altra causa de l'increment de la violència de gènere, segons l'estudi, és l'avançament de l'edat del començament de relacions (sortir amb un noi) en gairebé cinc mesos: 13,1 anys els nois i 13,7 les noies. Aquesta precocitat té, de nou, molt a veure amb les noves tecnologies: es comencen moltes relacions a través del mòbil perquè facilita la comunicació i, tanmateix, el percentatge d'adolescents que veu la seva parella cada dia ha disminuït del 64,4% fa tres anys al 42% el 2010.

Aquest augment del percentatge de menors maltractades "podria ser degut", segons la professora Aguado, al fet que cada dia més joves saben reconèixer què és la violència de gènere i identificar les situacions. El gran desafiament actual, insisteixen els experts, és que la comunicació digital no es converteixi en una cadena de transmissió de la violència masclista.●

El catedràtic de Biologia Cel·lular Sergi Bonet, nou rector de la UdG

SÍLVIA OLLER
Girona

El catedràtic de biologia cel·lular Sergi Bonet serà el nou rector de la Universitat de Girona (UdG) fins a l'any 2017. Bonet va obtenir el 70% del vot ponderat, la qual cosa el converteix en el quart rector en la història de la UdG. El vencedor dels comicis, que van registrar una participació del 25%, substituirà en el càrrec Anna Maria Geli, que era la màxima representant de la UdG en guanyar les dues últimes eleccions.

Precisament Bonet, que aspira a ser rector

de la UdG, s'havia enfrontat a Geli l'any 2005. També s'havia presentat a les urnes el 2002, any en què va vèncer Joan Batlle. En cap dels anteriors casos, Bonet no havia aconseguit prou sufragis, però ahir va obtenir un ampli suport ja que va sumar el 72% dels vots emesos i el 70% de vots ponderats. Després de conèixer els resultats, Bonet va assegurar que "em deixaré la pell per la universitat pública i autònoma". L'altre candidat, el catedràtic d'enginyeria industrial Joaquim de Ciurana, que es presentava per primera vegada a les eleccions, es va posar al costat del nou

rector i va dir que a partir d'avui es posarà a treballar per a ell i la universitat. Bonet va recollir el guant.

De les prop de 14.000 persones que estaven citades a les urnes per elegir nou rector, 3.515 van exercitar el seu dret a vot, la qual cosa suposa una participació del 25,56%. Una xifra lleugerament superior a la dels comicis del 2009, que es va saldar amb una participació del 20,58%. Per col·lectius, el més implicat va ser el format pels doctors amb vinculació permanent a la universitat. Dels 430 que estaven cridats a les urnes van votar 384, el 89% del

Sergi Bonet, el nou rector

total. En canvi el percentatge de participació més baix va ser el dels estudiants. Només van votar el 19% dels 11.800 que podien fer-ho.

Sergi Bonet dirigeix actualment, al Parc Científic i Tecnològic de la UdG, el grup d'investigació TechnoSperm, dedicat a la biotecnologia de la reproducció animal i humana. Ell és especialista en la reproducció porcina. Catedràtic de la UdG des de l'any 2005, té entre els seus reptes la internacionalització d'aquesta universitat, tant en la seva activitat docent com investigadora o mitjançant la creació de dobles titulacions amb universitats d'altres països. A més vol estimular la participació en la gestió universitària.

La proclamació definitiva de Bonet com a rector tindrà lloc dilluns vinent.●

I centre connexus quin tipus de centre és? Com funciona?

1. Quin tipus d'usuaris venen al vostre centre?
2. Quines són les edats més habituals que aproximadament a tenir les persones que decideixen ingressar al vostre centre?
3. S'ha donat algun cas de violència de gènere durant l'adolescència, on els joves maltractadors hagin anat a connexos a tractar el seu problema? Quina edat solen tenir?
4. Les persones que venen al vostre centre van començar a ser violents a l'inici de la seva relació o quan aquesta ja estava consolidada?
5. És veritat que els homes amb tendència a ser violents esperen a casar-se abans d'agredir a la seva dona i abusar d'ella verbalment?
6. Es pot tractar la incapacitat d'utilitzar les paraules enlloc de la violència? Com?
7. Vosaltres que sou especialistes amb aquest tema, creieu que predomina més la violència que es passa de pares a fills o la violència que es transmet hereditàriament? Si teniu una altra opinió de la manera que es transmet la violència de gènere, podríeu esmentar-la?
8. Centrant-nos en un maltractador que exerceix la violència exclusivament a la seva parella, pot ser que canviï sense necessitat de psicòleg o teràpies de grup?
9. Un home maltractador, segons el que he llegit, mai accepta que té la culpa de la violència que li ha exercit a la seva dona. Podria ser que al cap d'un temps acceptes la seva culpabilitat? O mai l'accepten i continuen amb la seva manera de pensar? Si és que sí hi ha un temps aproximat del que tarden en acceptar-ho?
10. Diuen que l'alcohol i les drogues són un factor que influeix, tot i que pot variar segons la persona. La majoria de pacients que tracteu han tingut problemes amb les drogues a l'hora d'agredir a les seves parelles?

